

Skýrsla um gjaldþol og fjárhagslega stöðu vegna ársins 2020



Vörður tryggingar hf.

Efnisyfirlit

Samantekt	3
A. Rekstur og afkoma félagsins	5
A.1 Rekstur félagsins	5
A.2 Afkoma af vátryggingastarfsemi	6
A.3 Fjárfestingar	9
A.4 Annar rekstur	11
A.5 Aðrar upplýsingar	11
B. Stjórnkerfi Varðar	12
B.1 Almenn yfirlit um stjórnkerfið	12
B.2 Kröfur um viðeigandi þekkingu og hæfni	18
B.3 Áhættustýring og ORSA	19
B.4 Innra eftirlit	21
B.5 Innri endurskoðun	22
B.6 Tryggingastærðfræðingur	22
B.7 Útvistun	23
B.8 Aðrar upplýsingar	23
C. Áhættusnið	24
C.1 Vátryggingaráhætta	24
C.2 Markaðsáhætta	24
C.3 Mótaðilaáhætta	26
C.4 Lausafjáráhætta	27
C.5 Rekstraráhætta	28
C.6 Aðrar mikilvægar áhættur	28
C.7 Aðrar upplýsingar	30
D. Virði og verðmat skv. Solvency II	31
D.1 Eignir	31
D.2 Vátryggingaskuld	32
D.3 Aðrar skuldbindingar	34
D.4 Aðrar verðmatsaðferðir	34
D.5 Aðrar upplýsingar	34

E. Eiginfjárstýring	35
E.1 Eigið fé - Gjaldþol	35
E.2 Gjaldþolskrafa SCR og lágmarksgjaldþol MCR	36
E.3 Notkun á „duration-based equity risk sub-module“ við útreikning gjaldþolskröfu	39
E.4 Mismunur á staðalformúlu (Standard formula) og eigin líkana (internal model)	39
E.5 Vanefndir á lágmarksgjaldþoli (MCR) og gjaldþolskröfu (SCR)	39
E.6 Aðrar upplýsingar	39
Niðurlag	40

Samantekt

Vörður tryggingar hf. er alhliða váttryggingafélag sem býður þægilegar tryggingalausnir á samkeppnishæfu verði fyrir einstaklinga, fjölskyldur og fyrirtæki.

Vörður tryggingar hf., (hér eftir „Vörður“ eða „félagið“) hefur tekið saman eftirfarandi skýrslu um gjaldþol og fjárhagslega stöðu vegna rekstrarársins 2020. Skýrslan (e. *Solvency and Financial Condition Report*) er gerð með vísan til laga um váttryggingastarfsemi nr. 100/2006 og með vísan til Guidelines on system of Governance. Í skýrslunni er gerð grein fyrir helstu breytingum sem hafa orðið á árinu 2020. Vörður líftryggingar hf. (hér eftir „Vörður líftryggingar“) er dótturfélag Varðar en allri daglegri starfsemi þess er útvistað til móðurfélagsins og stjórnskipulag Varðar líftrygginga endurspeglast því í stjórnskipulagi Varðar. Í skýrslunni er fjallað efnislega um Vörð á samstæðugrunni þar sem það á við en greint er frá hvoru félagi fyrir sig eftir því sem þurfa þykir.

Árið 2020 reyndist ár áskorana fyrir heimsbyggðina alla. Í rekstri Varðar varð fyrst vart við möguleg áhrif Covid-19 í lok vetrar þegar ferðalög til og frá landinu meira og minna stöðvuðust, en félagið tryggir korthafa tveggja stærstu viðskiptabankanna. Mikið álag skapaðist strax í upphafi faraldursins vegna þessa en þegar upp var staðið reyndi ekki mikið á þessar tryggingar og enn síður þegar leið á árið og nær engin ferðalög til útlanda voru farin.

Önnur áhrif sem fljótt komu fram var minnkuð tíðni tjóna, sérstaklega í ökutækjategyggingum. Þau og fyrirsjáanlegar búsifjar viðskiptavina félagsins urðu til þess að tekin var ákvörðun um að veita einstaklingum í viðskiptum við félagið þriðjungsafslátt af öllum iðgjöldum í maí. Afslátturinn nam samtals rúmum 260 millj. kr. og var honum vel tekið meðal viðskiptavina og annarra en góð fjölgun viðskiptavina var á árinu. Telja má að Covid-19 hafi haft þau áhrif að dreifing tjóna varð ódæmigerð á árinu þannig að sumarið reyndist tjónaþyngra í ökutækjatjónum en undanfarin ár á móti lægri tíðni í mánuðunum fyrir og eftir sumarið.

Vörður er ekki með stórt hlutfall viðskipta sinna við þær atvinnugreinar sem hafa farið verst út úr samdrætti og rekstrarstöðvun. Ekki hefur orðið vart við aukningu vanskila þó einstaka viðskiptavinir hafi orðið fyrir skakkaföllum en leitast hefur verið við að koma til móts við þá.

Áhrif Covid-19 á rekstur og efnahag Varðar eru að öllu framansögðu óveruleg. Áhrifin á innri starfsemi voru þó töluverð. Strax í byrjun faraldurs færðist flest starfsfólk heim til sín og hóf fjarvinnu og lokað var fyrir komur viðskiptavina í afgreiðslur félagsins í samtals liðlega 5 mánuði. Félagið var vel í stakk búið til að takast á við þessa skyndilegu breytingu þar sem allt starfsfólk var þegar komið með fartölvur og vinnu flestra teyma stýrt með hjálp verkstjórnunarkerfa sem auðvelda mjög yfirsýn yfir verkefni og samvinnu í fjarvinnu.

Þrátt fyrir krefjandi samfélags- og efnahagsaðstæður var rekstrarafkoma Varðar á árinu 2020 góð. Hún skýrist helst af góðri ávöxtun fjárfestingaeigna sem var vel umfram áætlanir og góðum árangri í persónutryggingastarfseminni. Vörður hefur átt góðu gengi að fagna á liðnum árum. Félaginu hefur ár frá ári vaxið fiskur um hrygg og fengið fleiri og fleiri viðskiptavini úr hópi heimila og fyrirtækja til liðs við sig. Tryggð viðskiptavina er mikil sem er vísbending um að þeir kunna að meta þjónustu og kjör sem í boði eru. Það er mikill metnaður innan Varðar til að gera stöðugt betur þegar kemur að þjónustu og öðrum þáttum starfseminnar og mikil áhersla lögð á hagkvæmni rekstrar sem skilar sér í samkeppnishæfum kjörum til viðskiptavina.

Gjaldþolshlutfall Varðar í lok árs 2020 er 149% sem er hærra en árið 2019 og næstum á pari við áhættuvilja félagsins. Helstu lykiltölur áráanna 2020 og 2019 eru eftirfarandi:

Þús.kr.	2020	2019
Eignir skv. Solvency II mati	28.145.526	24.719.260
Vátryggingaskuld skv. Solvency II mati	18.346.583	16.456.620
Aðrar skuldir	2.401.775	1.153.123
Eignir umfram skuldir	7.397.168	7.109.517
Arðgreiðsla	800.000	500.000
Gjaldþol (SCR)	7.597.168	6.609.517
Gjaldþolskrafa SCR	5.105.102	4.579.606
Lágmarksgjaldþolskrafa MCR	2.807.377	2.502.189
Gjaldþolshlutfall SCR	149%	144%
Lágmarksgjaldþolshlutfall MCR	271%	264%

Skýrsla þessi byggir á viðmiðunarreglum EIOPA um skýrslugjöf til eftirlitsyfirvalda og opinbera upplýsingagjöf. Til fyllingar viðmiðunarreglum þessum var horft til laga nr. 100/2016 um vátryggingastarfsemi sem tóku gildi 1. október 2016, Solvency II tilskipunarinna 2009/138/EC, reglugerðar Evrópusambandsins nr. 2015/35 með viðauka, ásamt tæknistöðlum (e. implementing technical standards) 2015/2452.

Skýrslan miðast við áramótastöðu 2020 og með „tímabili“ er átt við tímabilið 01.01.2020-31.12.2020.

A. Rekstur og afkoma félagsins

A.1 Rekstur félagsins

Vörður tryggingar hf. er íslenskt hlutafélag sem starfar á grundvelli laga nr. 100/2016 um váttryggingastarfsemi og laga nr. 2/1995 um hlutafélög.

Félagið hefur starfsleyfi til að reka váttryggingastarfsemi á Íslandi samkvæmt eldri lögum um váttryggingastarfsemi nr. 60/1994 núgildandi lög nr. 100/2016 og starfar undir eftirliti Fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands, samanber lög nr. 87/1998. Váttryggingafélög flokkast undir það sem telst eining tengd almannahagsmunum í skilningi laga nr. 94/2019 um endurskoðendur og endurskoðun sem og ársreikningalaga nr. 3/2006.

Endurskoðendur ársreiknings 2020 voru Deloitte ehf., samkvæmt ákvörðun aðalfundar í mars 2020.

Starfsemi Varðar er eingöngu á Íslandi og er aðsetur félagsins að Borgartúni 25 í Reykjavík en það rekur jafnframt starfsstöðvar að Krossmóum 4 í Reykjanesbæ og á Glerártorgi á Akureyri. Í árslok 2020 störfuðu 109 einstaklingar í 101,5 stöðugildi samanborið við 103 einstaklinga í 98,7 stöðugildum í árslok 2019.

Vörður er í eigu Arion banka hf. sem á allt hlutafé félagsins utan einn hlut sem er í eigu Varðar líftrygginga hf.

Vörður er móðurfélag Varðar líftrygginga og á allt útgefið hlutafé í félaginu utan tvo hluti sem eru í eigu Arion banka. Bæði félögin, Vörður og Vörður líftryggingar, hafa sjálfstæða stjórn en dagleg starfsemi líftryggingafélagsins er í umsjón Varðar samkvæmt sérstökum útivistunarsamningi og nær þjónustan til allra þátta í rekstri Varðar líftrygginga, þar á meðal lykilstarfsviða samkvæmt Solvency II og innra eftirlits.

Aðalstarfsemi Varðar felst í váttryggingarekstri og fjárfestingum en félagið býður váttryggingar fyrir einstaklinga, fjölskyldur og fyrirtæki á Íslandi.

Eftirfarandi þættir eru megin starfsþættir í rekstri samstæðu Varðar:

- Skaðatryggingar
- Líftryggingar
- Fjármálastarfsemi

Starfsemi Varðar gekk vel árið 2020 líkt og undanfarin ár og er reksturinn stöðugur og traustur. Hagnaður ársins var 2.026 m.kr. sem er 12% aukning frá fyrra ári og hefur hann aldrei verið hærri í sögu félagsins. Afkoman skýrist helst af góðum árangri í fjárfestingum og af persónutryggingastarfseminni. Afkoma skaðatryggingarekstursins er jákvæð en versnar milli ára og munar þar mest um verri afkomu í eignatryggingum. Afkoma ökutækjatrygginga er neikvæð en batnar milli ára og er það viðvarandi og krefjandi verkefni að ná jafnvægi í afkomu þeirra.

lðgjöld ársins hækkuðu um 4% milli ára og námu 12.283 m.kr. Tjón námu 8.565 m.kr. og jukust um 2% milli ára. Fjáreignatekjur hækkuðu um 22% milli ára og námu 1.891 m.kr. Rekstrarkostnaður var 2.903 m.kr. og hækkaði um 13% milli ára. Kostnaðarhlutfall var 21,9% og hækkaði um 1,7% milli ára en helsta ástæðan er áframhaldandi fjárfesting í mannauði og þróun stafrænna þjónustulausna. Heildareignir í árslok námu 28.339 m.kr. sem er hækkun um rúmlega 13% á árinu. Fjáreignir námu 22.450 m.kr. og handbært fé 493 m.kr. Eigið fé hækkaði um 6,5% milli ára og var í árslok 8.644 m.kr. Eiginfjárlutfall var 30,5% og arðsemi eiginfjár 22,2%.

Samsett hlutfall, sem er skilgreint sem tjóna-, endurtrygginga- og rekstrarkostnaður sem hlutfall af iðgjöldum, var 94,4% samanborið við 93,5% árið 2019.

Eftirfarandi tafla sýnir starfspáttayfirlit samstæðunnar fyrir árið 2020:

2020	Skaða- tryggingar	Persónu- tryggingar	Fjármála- starfsemi	2020 Samtals
Eigin iðgjöld	9.896.005	1.911.839	0	11.807.844
Fjáreignartekjur	197.240	32.569	1.661.004	1.890.813
Aðrar tekjur	33.811	11.735	0	45.546
Heildartekjur starfspáttu	10.127.056	1.956.143	1.661.004	13.744.203
Eigin tjón	(7.831.128)	(598.744)	0	(8.429.872)
Rekstrarkostnaður	(2.073.488)	(611.445)	(218.554)	(2.903.487)
Vaxtagjöld	0	0	(12.068)	(12.068)
Rekstrarafkoma starfspáttu	224.440	745.954	1.430.382	2.398.776
Tekjuskattur	1.541	(188.885)	(185.869)	(373.213)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins	223.981	557.069	1.244.513	2.025.563

Sambærilegar tölur fyrir árið 2019 má sjá í eftirfarandi töflu:

2019	Skaða- tryggingar	Persónu- tryggingar	Fjármála- starfsemi	2019 Samtals
Eigin iðgjöld	9.487.586	1.888.714	0	11.376.300
Fjáreignartekjur	439.857	80.509	1.023.272	1.543.638
Aðrar tekjur	30.093	19.265	0	49.358
Heildartekjur starfspáttu	9.957.536	1.988.488	1.023.272	12.969.296
Eigin tjón	(7.721.054)	(499.770)	0	(8.220.824)
Rekstrarkostnaður	(1.791.482)	(597.116)	(197.508)	(2.586.106)
Rekstrarafkoma starfspáttu	445.000	891.602	825.764	2.162.366
Tekjuskattur	(49.502)	(177.747)	(119.115)	(346.364)
Hagnaður og heildarhagnaður ársins	395.498	713.855	706.649	1.816.002

A.2 Afkoma af vátryggingastarfsemi

Skaðatryggingarekstur

Iðgjöld ársins hjá Verði jukust um tæp 5% en hefðu vaxið um 9% án áður nefndrar endurgreiðslu iðgjalda vegna Covid. Vöxtur iðgjalda var því í raun góður og helgaðist nú meira af vaxandi fjölgun viðskiptavina en hækkun meðaliðgjalds.

Vátryggingaleg afkoma Varðar batnaði milli áranna 2019 og 2020 þar sem tjónshlutfallið lækkaði úr 80,2% í 76,9%. Samsetta hlutfallið, þ.e. hlutfall tjóna- og rekstrarkostnaðar af iðgjöldum, lækkaði hins vegar einungis um 0,1 prósentustig og endaði í 100,1%. Það helgaðist af hærra kostnaðarhlutfalli, sem og hærra endurtryggingahlutfalli. Það er því ljóst að hlutfallið er enn of hátt, þar sem markmið félagsins er að það sé ekki hærra en 95%.

Eignatryggingar

Iðgjöld eignatrygginga hækkuðu um 8,4% en tjón hækkuðu um 42% milli ára. Sú mikla hækkun skýrist þó frekar af því að tjónin voru óvenjulega lág 2019 en frekar eðlileg árið 2020. Tjónshlutfall, án tillits til endurtrygginga, hækkaði því úr 50% í 65,7%, sem er í samræmi við meðaltal áranna á undan 2019 og ásættanlegt.

Sjótryggingar

Iðgjöld sjótrygginga lækkuðu um 6,5% milli ára, sem skýrist aðallega af minni farmtryggingum en sú grein getur verið nokkuð sveiflukennd. Tjónakostnaður lækkaði hins vegar um 41%, sem skýrist að hluta af minni farmtjónum en einnig vegna þess að ekkert stórt skipatjón varð á árinu. Tjónshlutfall lækkaði því úr 87% í 55%.

Lögbundnar ökutækjatrýggingar

Iðgjöld lögbundinna ökutækjatrýgginga hækkuðu um 4% milli ára, en hefði verið um 6,5% hækkun ef ekki hefði komið til framangreindrar endurgreiðslu iðgjalda vegna Covid. Eftir lítinn vöxt í fjölda skírteina á árinu 2019 fór vöxtur vaxandi eftir því sem leið á árið. Tjónakostnaður lækkaði hins vegar um rúm 3% og tjónshlutfall lækkaði þar með úr 94,9% 2019 í 88,3%. Er sú niðurstaða nokkur vonbrigði þar sem stöðugt er unnið að því að bæta tjónshlutfall þessarar greinar og tjónum fækkaði nokkuð vegna Covid. Skýringar liggja þó að verulegu leyti í neikvæðri matsþróun eldri tjóna en hlutfallið er enn óásættanlegt og ekki í samræmi við markmið félagsins.

Frjálsar ökutækjatrýggingar

Iðgjöld frjálsra ökutækjatrýgginga hækkuðu um tæp 6% milli ára, sem er nokkuð meira en lögbundnu ökutækjatrýggingarnar hækkuðu. Það skýrist aðallega af fjölgun nýrra bíla á markaði, sem leiðir bæði til þess að fleiri bílar eru kaskótryggðir og hækkunar meðaliðgjalda þar sem nýir bílar eru almennt dýrari í kaskótryggingu. Tjónshlutfall batnaði mun meira en í lögboðnu ökutækjatrýggingunum, en það lækkaði úr 82% í 72,3%, sem er í samræmi við markmið félagsins og má líklega þakka lækkaðri tíðni vegna Covid.

Ábyrgðatrýggingar

Iðgjöld ábyrgðatrýgginga hækkuðu um 7,9% milli ára á meðan tjónin lækkuðu um 7%. Það leiddi til þess að tjónshlutfall var 43,8%, samanborið við 50,9% 2019, sem er mjög góð niðurstaða. Áfram verður þó fylgst með þróun þessarar greinar þar sem miklar sveiflur geta verið á afkomu.

Slysa- og sjúkratrýggingar

Iðgjöld slysa- og sjúkratrýgginga hækkuðu um 3,7% milli ára. Tjón hækkuðu um 1,5% og því batnaði tjónshlutfallið lítillega, eða úr 77% í 75,4%.

Skaðatryggingar samstæðunnar árið 2020 koma fram í eftirfarandi töflu:

	Eigna- tryggingar	Sjó- tryggingar	Lögbundnar ökutækja- tryggingar	Frjálsar ökutækja- tryggingar	Ábyrgðar- tryggingar	Slysa & sjúkra- tryggingar	Samtals
2020							
Iðgjöld ársins	2.000.710	285.014	4.675.653	1.727.276	456.189	1.095.763	10.240.605
Tjón ársins	(1.314.360)	(157.427)	(4.128.978)	(1.248.437)	(199.822)	(826.661)	(7.875.685)
Rekstrarkostnaður	(478.976)	(31.102)	(995.277)	(331.758)	(87.086)	(149.291)	(2.073.488)
Hluti endurtryggjenda	(200.551)	(48.691)	(22.427)	(9.464)	(23.774)	(4.864)	(300.043)
Fjármunatekjur og umboðslaun	27.045	1.469	146.225	24.120	11.565	20.597	231.051
Afkoma fyrir tekjuskatt	33.868	49.263	(324.772)	161.737	157.072	145.272	222.440

Sambærilegar tölur fyrir árið 2019 má sjá í eftirfarandi töflu:

	Eigna- tryggingar	Sjó- tryggingar	Lögbundnar ökutækja- tryggingar	Frjálsar ökutækja- tryggingar	Ábyrgðar- tryggingar	Slysa & sjúkra- tryggingar	Samtals
2019							
Iðgjöld ársins	1.845.278	304.817	4.499.648	1.635.475	422.673	1.056.223	9.764.114
Tjón ársins	(924.965)	(266.358)	(4.269.662)	(1.341.832)	(215.179)	(814.454)	(7.832.450)
Rekstrarkostnaður	(413.832)	(26.872)	(859.912)	(286.637)	(75.242)	(128.987)	(1.791.482)
Hluti endurtryggjenda	(118.402)	2.730	(18.674)	(8.862)	(22.339)	415	(165.132)
Fjármunatekjur og umboðslaun	52.402	3.227	299.739	48.372	24.364	41.846	469.950
Afkoma fyrir tekjuskatt	440.481	17.544	(348.861)	46.516	134.277	155.043	445.000

Líftryggingarekstur

Iðgjaldavöxtur Varðar líftrygginga nam 1,4% en ef ekki komið til endurgreiðslu iðgjalda vegna Covid hefði vöxturinn verið um 4% á árinu, sem er lítillega yfir vexti síðasta árs en undir markmiðum. Tjónakostnaður jókst um tæp 27%, sem helgast af eðlilegum sveiflum í þessari starfsemi. Samsett hlutfall versnaði því nokkuð, eða úr 60,7% í 65,7%, sem er engu að síður undir markmiðum félagsins.

Vörður líftryggingar selur viðskiptavinum sínum persónutryggingar sem að stórum hluta eru líf- eða heilsutryggingar en einnig afkomutryggingar vegna örorku og slysatryggingar launþega.

Afkoma váttryggingagreina hjá Verði líftryggingum skiptist á eftirfarandi hátt á árunum 2020 og 2019:

Rekstrarstarfsþættir	Skaðatryggingar		Líftryggingar		Samtals	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Iðgjöld ársins	124.885	117.702	1.917.311	1.897.139	2.042.196	2.014.841
Hluti endurtryggjenda	(39.950)	(50.934)	(90.407)	(75.193)	(130.357)	(126.127)
Eigin iðgjöld	84.935	66.768	1.826.904	1.821.946	1.911.839	1.888.714
Fjárfestingatekjur	1.063	2.722	31.506	77.787	32.569	80.509
Þókn.tekjur og ágóðahlutdeild	0	0	11.735	19.265	11.735	19.265
Heildartekjur starfsþáttar	85.998	69.490	1.870.145	1.918.998	1.956.143	1.988.488
Tjón ársins	(13.267)	5.588	(676.412)	(549.322)	(689.679)	(543.734)
Hluti endurtryggjenda	3.783	4.154	87.152	39.810	90.935	43.964
Eigin tjón	(9.484)	9.742	(589.260)	(509.512)	(598.744)	(499.770)
Rekstrarkostnaður	(44.122)	(34.729)	(567.786)	(562.387)	(611.908)	(597.116)
Rekstrarafkoma starfsþáttar	32.392	44.503	713.099	847.099	745.491	891.602

A.3 Fjárfestingar

Afkoma af fjármálastarfsemi Varðar árið 2020 var jákvæð um 1.430,4 m.kr. samanborið við 825,8 m.kr. jákvæða afkomu árið 2019. Rekstrarkostnaður af þessum hluta starfseminnar var 218,5 m.kr. en nam 197,5 m.kr. árið áður. Hagnaður af fjármálastarfsemi var færður til hækkunar á eigin fé samstæðunnar.

Fjáreignatekjur samstæðunnar námu 1.891 m.kr. og hækkuðu um 22% á milli ára. Eignasafnið skilaði góðri ávöxtun með tilliti til áhættuvilja og líftíma eignasafnsins eða 8,6% nafnávöxtun. Fjárfestingatekjur eins og þær eru birtar í ársreikningi félagsins vegna síðustu tveggja rekstrarára má sjá í eftirfarandi töflu:

Fjáreignatekjur	2020	2019	Breyting
Vaxtatekjur sundurliðast þannig:			
Vextir og verðbætur af verðbréfum	599.578	668.985	-10%
Vextir og verðbætur af bankainnstæðum	15.379	74.576	-79%
Vextir af viðskiptakröfum	168.299	165.363	2%
Vaxtatekjur samtals	783.256	908.924	-14%
Fjáreignatekjur sundurliðast þannig:			
Gangvörðisbreytingar fjárfestinga	1.113.413	619.343	80%
Aðrar tekjur eða gjöld af fjárfestingum	21.711	32.907	-34%
Fjárvörslupóknarir	(27.567)	(17.536)	57%
Fjáreignatekjur samtals	1.107.557	634.714	74%
Fjárfestingatekjur samtals	1.890.813	1.543.638	22%

Verðbréfaeignir samstæðunnar námu 22.450 m.kr. í lok árs 2020 sem var 17,5% aukning frá fyrra ári. Bókfært verð fjáreigna greinist með eftirfarandi hætti:

	2020	2019	Breyting
Skráð skuldabréf	15.528	12.314	26%
Skráð hlutabréf	2.188	1.940	13%
Skráðir valréttir	12	0	-
Hlutdeildarskírteini	2.907	3.283	-11%
Óskráð skuldabréf	207	130	59%
Óskráð hlutabréf	373	371	1%
Fagfjárfestasjóðir	1.235	1.075	15%
Fjáreignir samtals	22.450	19.113	17%

Hlutfallsleg samsetning eignaflokka í eignsafni samstæðunnar er eftirfarandi:

	Verð 01.01.2021	Vægi	Verð 01.01.2020	Hreyf. á tmb.	Nafnávxt.	Raunávxt.	Hagnaður/tap
Laust fé	1.316	6%	2.346	-44%	3%	0%	61
Ríkistryggð skuldabréf	7.489	33%	7.493	0%	6%	2%	373
Skuldabréf sveitafélaga	979	4%	697	40%	6%	3%	44
Sértryggð skuldabréf	5.305	24%	3.054	74%	8%	4%	359
Skuldabréf	3.012	13%	2.030	48%	6%	2%	153
Hlutabréf	4.087	18%	3.295	24%	23%	19%	677
Aðrir fjármálagerningar	263	1%	200	31%	31%	27%	63
Verðbréf samtals	22.451		19.115	17%	9%	5%	1.730

Skráð skuldabréf í Kauphöll Íslands greinast þannig:

	2020	2019	Breyting
Verðbréf með ábyrgð ríkissjóðs	7.273	7.289	-0,2%
Sértryggð skuldabréf eða sveitarfélags	6.284	3.751	68%
Önnur verðbréf	1.971	1.273	55%
Skuldabréf skráð í Kauphöll Íslands samtals	15.528	12.314	26%

A.4 Annar rekstur

Ekki var um aðra meiriháttar starfsemi að ræða hjá Verði utan váttrygginga- og fjármálarekstrar og eru því engar breytingar á milli ára hvað það varðar.

A.5 Aðrar upplýsingar

Hjá félaginu er mikil áhersla lögð á mannauð og menningu en mannauðsstefna félagsins leggur áherslu á samfélagslega ábyrgan rekstur, árangursdrifna menningu, ánægju starfsfólks og þáttum sem stuðla að heilsu og vellíðan en allt þetta vinnur saman að því að gera félagið að eftirsóknarverðum vinnustað. Félagið heldur úti mánaðarlegum vinnustaðagreiningum sem gefa reglulegar upplýsingar og endurgjöf og veita tækifæri til að greina hvar þörf er á úrbótum og umbótum. Þætti sem snúa að stjórnun, starfsánægju, þjálfun og þróun, gæði og tengsl sem og helgun starfsmanna eru mældir svo eitthvað sé nefnt. Jafnréttis- og mannréttindamáll skipa stóran sess, en Vörður var fyrsta fjármálafyrirtækið á Íslandi til að fá jafnlaunavottun árið 2014. Félagið setti sér um leið skýra stefnu, markmið og aðgerðaráætlun til að tryggja jöfn tækifæri og kjör alls starfsfólks. Stjórn og framkvæmdarstjórn Varðar er að meirihluta skipuð konum og hlutfall millistjórnenda er nærri því að vera jafnt. Á árinu 2019 og 2020 hlaut Vörður Jafnvægisvog FKA. Vörður var valið Fyrirtæki ársins í könnun VR 2019 og 2020 og fékk þar hæstu einkunn fyrir jafnrétti meðal stærri fyrirtækja. Árið 2020 reyndi töluvert á aðlögunar og breytingarfærni fyrirtækisins sem og starfsfólks þess vegna heimsfaraldurs. Starfsfólk félagsins hefur að mestu leiti unnið í fjarvinnu og hefur félagið sett sér leiðbeinandi tilmæli um slík vinnubrögð.

Vörður leggur áherslu á samfélagslega ábyrgð og sjálfbærni í starfssemi sinni en á árinu 2020 gaf Vörður út í þriðja sinn sjálfbærniskýrslu, sem er skýrsla um ófjárhagslega þætti. Skýrslan er gefin út samhliða skýrslu stjórnar og ársskýrslu félagsins og er unnin í samræmi við UFS-viðmið Nasdaq með tilvísun í Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun, GRI og UN Global Compact. Félagið hlaut á árinu hvatningarverðlaun fyrir frammúrskarandi samfélagsábyrgð sem CreditInfo veitir ásamt Festu, miðstöð um samfélagsábyrgð. Félagið mun áfram vinna ötullega að málum sem snúa að sjálfbærni því það er trú okkar að slík ábyrgð skili enn betri rekstri og jákvæðum áhrifum fyrir fyrirtækið og samfélagið í heild.

B. Stjórnkerfi Varðar

B.1 Almennt yfirlit um stjórnkerfið

Lýsing á stjórnkerfi félagsins

Stjórnkerfi og skipulag Varðar tekur mið af lögum um váttryggingastarfsemi og hlutafélög. Samþykktir Varðar hafa að geyma ýmsar formreglur svo sem um starfsemi félagsins og uppbyggingu. Samþykktir Varðar og Varðar líftrygginga eru að finna á vefsíðu Varðar¹.

Stjórnarhættir Varðar taka mið af lögum um hlutafélög og þeim skyldum sem lagðar eru á váttryggingafélög samkvæmt lögum um váttryggingastarfsemi. Váttryggingafélögum ber samkvæmt lögum að fara eftir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja og samkvæmt staflíð d. í 9. tl. 1. mgr. 2. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006 teljast váttryggingafélög eining tengd almannahagsmunum. Vörður fylgir þannig leiðbeiningum Viðskiptaráðs, Samtaka atvinnulífsins og Nasdaq Iceland um stjórnarhætti fyrirtækja, 5. útgáfu 2015. Stjórnarháttum Varðar er lýst í stjórnarháttayfirlýsingu, sem birt er á vefsíðu. Vörður var í fyrsta sinn árið 2019 tilnefnt sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum af Rannsóknarmiðstöð í stjórnarháttum við Háskóla Íslands. Ítarleg úttekt var gerð á haustmánuðum 2018 á stjórnarháttum svo sem starfsháttum stjórnenda, stjórnar og undirnefnda sem skilaði þessari niðurstöðu og tók félagið við viðurkenningunni *Fyrirmyndarfyrirtæki í stjórnarháttum* í mars 2019 og á árinu 2020 var sú viðurkenning endurnýjuð. Vörður leggur áfram áherslu á stjórnarhætti og leggur metnað sinn í að verða áfram fyrirmyndarfyrirtæki í stjórnarháttum.

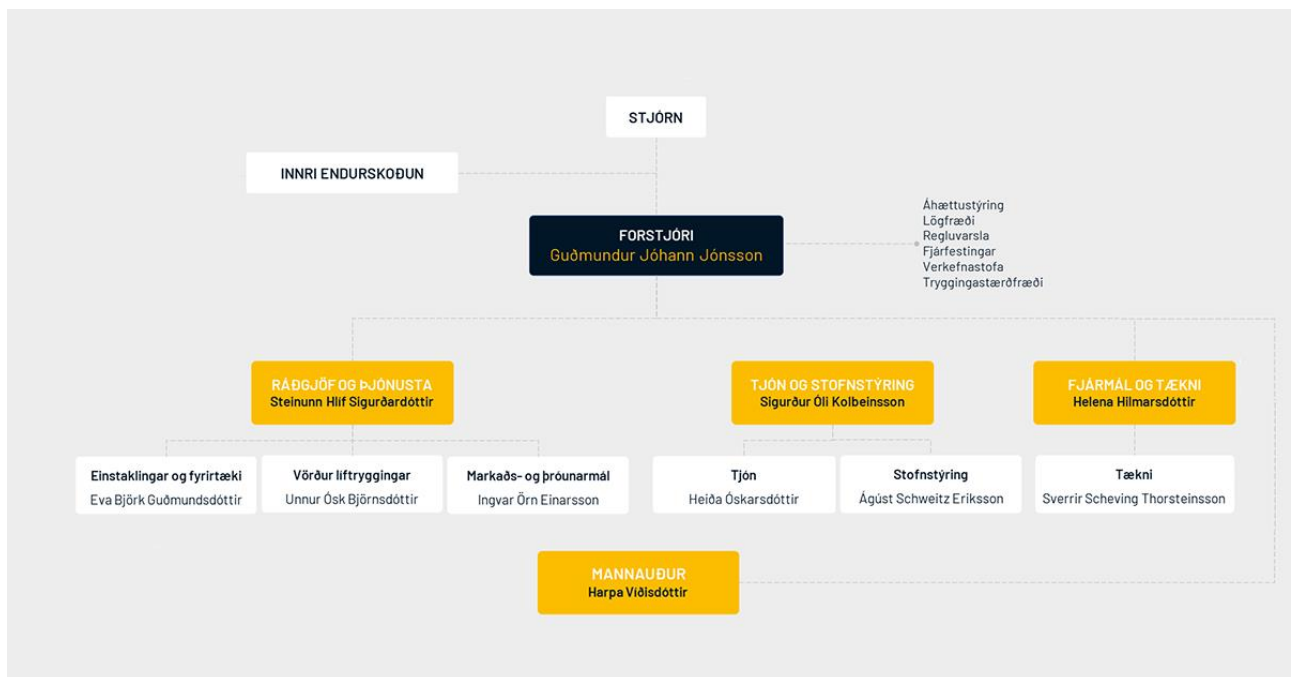
Eins og kveðið er á um í lögum um hlutafélög og samþykktum Varðar fer hluthafafundur með æðsta vald í málefnum félagsins, en þar fara hluthafar með ákvörðunarvald. Arion banki er aðalhluthafi Varðar og fer bankinn með atkvæðavald í samræmi við eignarhlut sinn eða 99,9%. Vörður er aðalhluthafi Varðar líftrygginga og fer með atkvæðavald í samræmi við sinn eignarhlut í félaginu sem er 99,95%. Aðalfundur skal haldinn fyrir lok mars ár hvert samkvæmt samþykktum þar sem stjórn er kjörin fyrir komandi starfsár.

Innra stjórnkerfi Varðar tekur mið af stærð og er byggt upp á stjórn, forstjóra, fjórum framkvæmdastjórum, fjárfestingarráði, öryggisnefnd, gæðastjóra og lykilstarfssviðum það er áhættustýringu, tryggingastærðfræðingi, regluvörslu og innri endurskoðun. Auk þessara aðila er persónuverndarfulltrúi samnýttur með eiganda félagsins, Arion banka. Undir stjórn Varðar starfar endurskoðunarnefnd og starfskjaranefnd. Forstjóri og framkvæmdastjóri skipa framkvæmdastjórn sem ber ábyrgð á stefnu, sýn og heildarstarfsemi félagsins. Verkefni innan sviða skiptast svo niður á deildir og innan þeirra starfa teymi að einstökum verkefnum.

Stjórnkerfi Varðar byggir á fjórum sviðum auk skrifstofu forstjóra sem rekin er sem stöðeining. Hér að neðan verður hefur verið gerð grein fyrir helstu ábyrgðarþáttum hvers sviðs og uppbyggingu þeirra.

¹ <https://vordur.is/vordur/stjorn-og-skipurit-vardar>

Skipurit félagsins 2020;



Stjórn

Almennt hlutverk stjórnar er að hafa eftirlit með því að starfsemi félagsins sé í samræmi við stefnu og áætlanir, lög og samþykktir og hafa eftirlit með rekstri og ráðstöfun fjármuna. Stjórnin hefur eftirlit með árangri og skilvirkni félagsins og stuðlar að því að markmið þess náist og til staðar sé skilvirkt innra eftirlit, áhættustýring og hlítning við lög og reglur. Stjórn skal tryggja að viðmiðum og lágmarkskröfum um gjaldþol sé ævinlega fylgt og að útreikningar um gjaldþol séu viðeigandi fyrir félagið og niðurstöður gjaldþolsútreikninga séu nýttar í rekstrinum. Þá ber stjórnin jafnframt ábyrgð á því að til staðar sé skýr stefna fyrir félagið, að hún sé þekkt og innleidd í starfsemina alla.

Stjórn Varðar er skipuð fimm einstaklingum sem kjörnir eru á aðalfundi ár hvert. Stjórn skiptir með sér verkum og velur stjórnarformann og varaformann á fyrsta fundi nýkjörinnar stjórnar. Stjórn setur sér starfsreglur, en félagið hefur sett almennar siðareglur fyrir starfsemina. Stjórn setur sér fundaáætlun fyrir árið sem byggir meðal annars á starfsreglum stjórnarinnar. Stjórnarfundir eru haldnir, samkvæmt starfsreglum, að jafnaði mánaðarlega. Á starfsárinu 2020-2021 voru haldnir tólf stjórnarfundir. Fundir stjórnar eru boðaðir með fyrirfram ákveðinni dagskrá í samræmi við starfs- og fundaáætlun og fundargögn eru afhent í stjórnarvefgátt² tímanlega fyrir fundi. Haldin er fundargerð um alla fundi stjórnar og þar eru ákvarðanir bókaðar. Að jafnaði sitja stjórnarfundir forstjóri og yfirlögfræðingur sem jafnframt er ritari stjórnar. Framkvæmdastjórar, forstöðumenn og/eða aðrir utanaðkomandi sérfræðingar eru kallaðir inn á stjórnarfundir eftir atvikum og þörfum hverju sinni til að kynna einstök mál á sínum sviðum. Samkvæmt samþykktum félagsins og starfsreglum stjórnar ræður meirihluti niðurstöðu, en falli atkvæði jöfn ræður atkvæði formanns.

Helstu verkefni stjórnar, verkaskipting og ábyrgð eru skilgreind í starfsreglum stjórnar sem eru aðgengilegar á heimasíðu³, en þær byggja á leiðbeiningum Viðskiptaráðs Íslands um stjórnarhætti fyrirtækja. Stjórn fer með æðstu málefni félagsins á milli hluthafafunda, með þeim takmörkunum

² Rafræn aðgangsstýrð gagnagátt fyrir stjórnarmeðlimi.

³ <https://vordur.is/vordur/stjorn-og-skipurit-vardar>

sem leiða af lögum, samþykktum og reglum þess. Í því felst meðal annars til viðbótar það sem að framan greinir að stjórn skuli annast skipulag félagsins og að starfsemi sé jafnan í góðu horfi, auk þess sem hún skal hafa eftirlit með reikningshaldi. Helstu verkefni stjórnar er að hafa eftirlit með starfsemi félagsins og hafa almennt eftirlit með rekstri og stjórnendum þess. Stjórn, í samstarfi við framkvæmdastjórn félagsins, leggur línurnar varðandi stefnu og framtíðarsýn félagsins, setur markmið og skilgreinir áhættuviðmið, bæði til skemmri og lengri tíma. Að auki er eitt meginverkefni stjórnar að sjá til þess að hjá félaginu sé virkt kerfi innra eftirlits, að það sé formlegt og skjalfest, og jafnframt að sjá til þess að félagið starfi í samræmi við lög og reglur. Upplýsingar um stjórnarmenn og stjórnarhætti almennt má finna í stjórnarháttayfirlýsingu félagsins.

Stjórn metur árlega störf sín með árangursmati stjórnar og setur upp aðgerðir til þess að bæta skilvirkni hennar og þannig tryggja stöðuga þróun og umbætur niðurstaða árangursmatsins er meðal annars að stjórnin telur að hún sé rétt samsett og að í heildina telur hún sig búa yfir nauðsynlegri þekkingu og reynslu til að sinna störfum sínum af kostgæfni.

Stjórn Varðar líftrygginga er skipuð þremur einstaklingum sem kjörnir eru á aðalfundi ár hvert. Stjórn Varðar líftrygginga fundar að jafnaði mánaðarlega samkvæmt starfsreglum sínum og á starfsárinu 2020-2021 fundaði stjórnin ellefu sinnum. Samkvæmt starfsreglum stjórnar beggja félaga á stjórn Varðar líftrygginga fulltrúa í bæði endurskoðunarnefnd og starfskjaranefnd. Starfsreglur Varðar líftrygginga eru samhljóða og umfjöllun um helstu ábyrgðarhlutverk og verkefni stjórnar eru þau sömu og fjallað hefur verið um hér að framan, enda um sjálfstætt félag að ræða.

Undirnefndir stjórnar

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar og starfar á grundvelli laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Nefndin, sem starfar í umboði og á ábyrgð stjórnar, var skipuð fjórum aðilum á starfsárinu. Árlega skipar nýkjörin stjórn í nefndina til eins árs í senn fyrir komandi starfsár og eigi síðar en innan mánaðar eftir aðalfund. Eins og fram hefur komið eiga fulltrúar beggja stjórnar fulltrúa í endurskoðunarnefnd. Þess er gætt að ávallt sé einn aðili sem uppfyllir þau hæfisskilyrði sem tilgreind eru í 3. mgr. 108. gr. a. laga um ársreikninga um að hafa staðgóða þekkingu og reynslu á sviði reikningsskila eða endurskoðunar. Ef slíkan sérfræðing er ekki að finna í stjórnnum Varðar er sá aðili utanaðkomandi. Endurskoðunarnefndin hélt sjö fundi á starfsárinu 2020-2021. Fundirnir voru flestir skipulagðir fyrirfram samkvæmt starfs- og fundaaætlun en að auki voru haldnir sérstakir eftirlitsfundir þar sem tilefni þótti til að kanna einstök mál. Stjórn hefur aðgang að fundargerðum nefndarinnar, sem og að öðrum gögnum sem nefndin fær aðgang að, til að sinna hlutverki sínu. Auk þess skilar nefndin árlegri skýrslu til stjórnar í lok hvers starfsárs. Helstu verkefni endurskoðunarnefndar eru skilgreind í starfsreglum hennar sem finna má á vefsíðu Varðar en þau helstu eru eftirfarandi:

1. Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila
2. Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits, innri endurskoðunar og áhættustýringu
3. Eftirlit með endurskoðun ársreiknings
4. Mat á óhæði endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtækis og eftirlit með öðrum störfum endurskoðanda eða endurskoðandafyrirtækis
5. Setja fram tillögu um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrirtæki

Starfskjaranefnd skipuðu á starfsárinu þrír stjórnarmenn, Vörður tryggingar átti tvo fulltrúa og Vörður líftryggingar átti einn fulltrúa. Starfskjaranefnd starfar samkvæmt sínum eigin

starfsreglum og endurspegla verkefni nefndarinnar þau verkefni sem þar eru tilgreind, reglurnar eru birtar á vefsíðu. Helsta verkefni nefndarinnar er samkvæmt starfsreglum að undirbúa ákvarðanir stjórnar um almenna starfskjarastefnu félagsins, um starfskjör forstjóra og stjórnarmanna í samræmi við ákvæði 79. gr. a. hlutafélagalaga nr. 2/1995.

Nefndin fundaði þrisvar á starfsárinu. Óbreytt starfskjarastefna var lögð fyrir stjórn og samþykkt á aðalfundi í mars 2019 en hún var allmikið uppfærð árið á undan. Nánar er fjallað um starfskjarastefnu undir sérstökum lið um starfskjarastefnu.

Ekki voru aðrar undirnefndir stjórnar starfandi á árinu 2020.

Stjórnendur

Forstjóri Varðar er ráðinn af stjórn og starfar í hennar umboði. Hann fer með prókúru félagsins og hefur heimildir til að skuldbinda það en útdeilir ábyrgð út frá stöðuumboði sínu. Forstjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri og skal fara eftir stefnu og fyrirmælum stjórnar. Hann fer með ákvörðunarvald í öllum málefnum félagsins sem ekki eru öðrum falin samkvæmt lögum eða til dæmis í reglum stjórnar. Forstjóri Varðar er jafnframt forstjóri Varðar líftrygginga og ber þannig einnig ábyrgð á daglegum rekstri þess félags. Daglegri starfsemi þess félags er útvistuð til móðurfélagsins Varðar og er forstjóri því eini starfsmaður félagsins og er verkefnum úthlutað til annarra stjórnenda eftir því sem við á.

Framkvæmdastjórn Varðar skipa framkvæmdastjórar fjögurra sviða ásamt forstjóra. Framkvæmdastjórar búa yfir sérþekkingu, fjölbreyttri menntun og starfsreynslu sem nýtist félaginu í allri ákvarðanatöku. Þeir bera ábyrgð hver á sínu sviði og funda að jafnaði vikulega þar sem fundargerðir eru haldnar. Fundirnir eru ætlaðir til upplýsingagjafar þar sem framkvæmdastjórnin fær meðal annars upplýsingar um verkefni innan einstakra sviða ásamt því að samþætta þjónustuframboð félagsins í samræmi við stefnu þess. Á fundunum eru einnig teknar ákvarðanir um rekstrarmál sem geta gengið þvert á sviðin.

Svið

Ráðgjöf og þjónusta

Ráðgjöf og þjónusta er stærsta svið félagsins en undir það fellur ráðgjöf, sala og þjónusta Varðar til einstaklinga, fyrirtækja og stofnana sem og samstarf við Arion banka. Undir sviðið falla einnig markaðsmál og þróun sem og verkefni Varðar líftrygginga. Umboð, útibú og samstarfsaðilar heyra undir sviðið. Á árinu 2019 var nýtt stjórnendalag forstöðumanna sett inná sviðið og sviðinu skipt upp í þrjú megin ábyrgðarsvið. *Þjónusta og markaðsmál* hefur umsjón með markaðs- og kynningarmálum félagsins, ytri og innri rannsóknnum ásamt þjónustu við einstaklinga. *Fyrirtæki og sala* hefur umsjón með ráðgjöf og þjónustu til nýrra og núverandi fyrirtækja sem og ber ábyrgð á sölumálum félagsins og söluverktökum sem fyrir félagið starfa. Að lokum eru það *líf- og heilsutryggingar* félagsins en þar undir falla verkefni sem snúa að þróun þeirra trygginga, áhættumati, upplýsingagjöf og útgáfu.

Tjón og stofnstýring

Undir svið tjóna og stofnstýringar fellur öll vinnsla tjóna sem og lögræðistuðningur við úrvinnslu allra tjónamála. Undir sviðið fellur einnig stofnstýringarhlutinn sem innifelur m.a. ábyrgð á endurnýjun váttrygginga, verðlagningu, afkomugreiningum og áhættumati við tryggingatöku, auk gagnavinnslu. Á árinu 2019 var skipulagi sviðsins breytt og nýtt stjórnendalag forstöðumanna innleitt. Tveir forstöðumenn starfa innan sviðsins og ber annar þeirra ábyrgð á tjónavinnslunni og hinn á þeim hluta er snýr að stofnstýringu og vinnslu gagna. Sérstök áhersla var lögð á að efla

gagnavinnslu og hefur það verið megin hlutverk nýs forstöðumanns stofnstýringar að byggja upp og gera félagið meira gagnadrifið.

Fjármál og tækni

Undir Fjármál og tækni heyrir reikningshald, innheimta, gæðamál, upplýsingatæknimál og rekstur félagsins, svo sem rekstur húsnæðis og önnur rekstrarmál. Reikningshald sér um bókhald, greiðslur og um ýmis skýrsluskil til eiganda og opinberra aðila. Reikningshald ber ábyrgð á mánaðarlegum uppgjörum og útreikningum ýmissa lykiltalna er varða rekstur. Verkefni innheimtu snúa helst að samningum um greiðslur og innheimtu á iðgjöldum sem komin eru í vanskil. Upplýsingatækni er stýrt af forstöðumanni en deildin ber ábyrgð á stafrænni þróun og sinnir verkefnum rekstrar og þróunar á sviði upplýsingatækni. Rekstri upplýsingatækniumhverfis félagsins er úthýst til Advania. Áhersla er lögð á innleiðingu skýjalausna og eflingu þróunarteyma félagsins. Hefur félagið byggt upp tvö öflug forritunarteymi á árinu 2020 og minnkað aðkeypta vinnu frá hugbúnaðarhúsum á móti. Er þessi stefnubreyting í samræmi við stefnumótun og upplýsingastefnu samstæðunnar.

Gæðamál

Falla undir svið fjármála og tækni en þar sinnir gæðastjóri verkefninu. Stýrir hann gæðastarfi félagsins, heldur utan um verkferla í gæðakerfi og sinnir innra eftirliti ásamt framkvæmdastjórum. Gæðaráð er starfandi og ber ábyrgð á gæðastjórnun félagsins. Ákvarðanataka í gæðamálum og ábyrgð á viðhaldi gæðakerfis er á hendi gæðaráðs sem og ákvarðanir varðandi úrbótaverkefni og mat á árangri í gæðamálum.

Gæðastjóri er jafnframt öryggisstjóri en öryggisnefnd er starfandi hjá Verði og ber hún ábyrgð á að stjórna innleiðingu, eftirfylgni og rétttri notkun öryggisreglna í upplýsingatæknimálum. Nefndin er samráðsvettvangur öryggismála hjá félaginu, hún samræmir mótun og stefnu viðmiðunarreglna, gerir tillögur um upplýsinga- og öryggismarkmið, áætlanir og stefnur. Öryggisnefndin ber ábyrgð á fylgni við leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2019 vegna áhættu við rekstur upplýsingatæknikerfa eftirlitsskyldra aðila og sér til þess að Vörður uppfylli kröfur tilmælanna með vottun á ISO/IEC 27001:2013.

Mannauðssvið

Mannauðssvið hefur á að skipa einum starfsmanni til viðbótar við mannauðsstjóra. Sviðið starfar þvert á öll svið og heldur meðal annars utan um allar nýráðningar, uppsagnir, hæfnigreiningar, fræðslu- og þjálfun, auk mála sem snúa að jafnrétti, einelti, siðferði og samfélagslegri ábyrgð. Þá heldur sviðið utan um launa- og kjaramál, orlofsmál, velferð og vinnuvernd starfsmanna, vinnustaðagreiningar og aðrar mælingar og greiningar mannauðsmála. Félagið hefur innleitt mánaðarlegar vinnustaðagreiningar og mannauðsmælingar til að fá reglulega upplýsingar um stöðu ýmissa mannauðstengdra mála, verkefna og umbóta.

Skrifstofa forstjóra

Á skrifstofu forstjóra eru auk lykilstarfsviða; forstöðumaður fjárfestinga og forstöðumaður verkefnastofu. Árið 2020 var skipun lykilstarfsviða með eftirfarandi hætti:

Starfssvið innri endurskoðunar er í höndum innri endurskoðunar Arion banka, en starfssviðinu er útvistað með sérstökum útivistunarsamningi. Hlutverk og helstu verkefni eru hefðbundin, það er að veita óháða og hlutlæga staðfestingu á virkni innra eftirlits félagsins, auk þess að veita ráðgjöf sem er ætlað að bæta starfsemi þess. Reglulega tekur innri endurskoðandi meðal annars út virkni áhættustýringar og regluvörslu, það er fylgni við lög og reglur. Árlega leggur innri endurskoðun fram áætlun, vinnur endurskoðun sína það árið miðað við áætlunina og skilar skýrslu til stjórnar í kjölfarið. Um nánara hlutverk og verkefni innri endurskoðunar er fjallað í kafla B.5.

Starfssviði tryggingastærðfræðings hjá Verði er útvistað til TBG ehf., Bjarna Guðmundssonar, sem starfar sem verktaki á grundvelli útvistunarsamnings. Meginverkefni hans eru skilgreind í útvistunarsamningi. Um hlutverk tryggingastærðfræðings er nánar fjallað í kafla B.6.

Áhættustjóri ber ábyrgð á áhættustýringu Varðar, eftirfylgni áhættustefnu auk upplýsingagjafar til stjórnar og stjórnenda. Meginhlutverk áhættustjóra er að yfirfara og samþykkja mat framkvæmdastjóra á áhættum sem skráðar hafa verið á viðkomandi sviðum. Hann hefur yfirumsjón með árlegu eigin áhættu- og gjaldþolsmati félagsins (ORSA), ásamt Solvency II skýrsluskilum til Fjármálaeftirlitsins.

Yfirlögfræðingur Varðar sinnir regluvörslu. Starfssvið regluvörslu felur í sér ráðgjöf til stjórnar um fylgni við lög um váttryggingastarfsemi og reglur og önnur stjórnvaldsfyrirmæli á grundvelli þeirra. Regluvörður skal meta áhrif lagabreytinga á starfsemi félagsins og eftir því sem við á, koma á og fylgja og innleiða stefnu stjórnar um reglufylgni. Hann skal einnig meta hlítningaráhættu. Hlutverkinu eru gerð betri skil hér á eftir í kafla B.4. um innra eftirlit.

Forstöðumaður fjárfestinga skipuleggur og ber ábyrgð á umsýslu og ávöxtun eignasafns Varðar (fjárfestingaeignir). Hann tryggir að unnið sé í samræmi við sett markmið og samþykktá fjárfestingarstefnu og er virkur þátttakandi í áhættustýringu Varðar. Fjárfestingarráð er skipað forstjóra, fjármálastjóra og forstöðumanni fjárfestinga. Ráðið fundar reglulega og tekur ákvarðanir um stærri fjárfestingar og áherslur í eignasafninu, svo sem líftíma og verðtryggingarhlutfall. Allar óskráðar fjárfestingar þarf að leggja fyrir fjárfestingarráð til ákvörðunar.

Forstöðumaður verkefnastofu heyrir undir forstjóra eins og að framan greinir og stýrir verkefnastofu hjá félaginu sem formlega var sett á laggirnar með nýju skipuriti á haustmánuðum 2018. Verkefnastofa heldur utan um stærri verkefni, stýrir þeim og tryggir þannig yfirsýn og betri forgangsroðun verkefna.

Starfskjarastefna

Starfskjarastefna er í gildi hjá Verði eins og kveðið er á um í hlutafélagalögum nr. 2/1995, sbr. 79. gr. a. og byggir hún á gildum félagsins og reglum um góða stjórnarhætti fyrirtækja. Stefnan tryggir einnig ákveðin réttindi sem fram koma í lögum nr. 10/2008, sbr. 19.-22. gr. um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla. Megininntak starfskjarastefnunnar er að gera það eftirsóknarvert að starfa hjá Verði og skipa félaginu þannig í fremstu röð á íslenskum markaði. Til að svo megi verða er nauðsynlegt að svigrúm sé til þess að bjóða samkeppnishæf laun og aðrar greiðslur sambærilegar við það sem gerist í starfsumhverfi félagsins og skal við ákvörðun um greiðslur horft til umsvifa, ábyrgðar og árangurs en einnig gæta að jafnlaunasjónarmiðum.

Starfskjarastefna er samþykkt árlega á aðalfundi og var því síðast samþykkt af hluthöfum á aðalfundi í mars 2020. Starfskjarastefnan nær til helstu grundvallaratriða hvað varðar starfskjör forstjóra og annarra æðstu stjórnenda. Jafnframt er kveðið á um starfskjör stjórnarmanna og að þóknun þeirra skuli taka mið af þeirri ábyrgð sem starfinu fylgir, vinnuframlagi og afkomu en þóknunin skal ákveðin á aðalfundi ár hvert.

Í starfskjarastefnunni er kveðið á um að starfskjör, bæði forstjóra og æðstu stjórnenda, skuli taka mið af menntun, reynslu, hæfni, ábyrgð og umfangi starfsins sem og árangri félagsins og er tilgreint að gengið skuli frá skriflegum ráðningasamningum í öllum tilvikum. Í stefnunni er einnig tilgreint að sérstakar aðstæður geti leitt af sér nauðsyn þess að gera sérstakan starfslokasamning við forstjóra sem getur falið í sér lífeyris- eða starfslokagreiðslur. Almenn

gilda hins vegar ákvæði ráðningarsamnings um eftirlaunagreiðslur eða greiðslur vegna starfsloka.

Starfskjarastefnan gerir að lokum ráð fyrir því að stjórn sé heimilt að setja á kaupaukakerfi sem náð geti til allra starfsmanna. Skilyrði er að kaupaukakerfið skuli borið undir hluthafafund til samþykktar áður en það tekur gildi. Ekkert slíkt kerfi var í gildi hjá Verði á árinu 2020.

Yfirlit yfir viðskipti við tengda aðila má sjá í eftirfarandi töflu:

Viðskipti við tengda aðila	2020	2019
Sala á váttryggingasamningum og annarri þjónustu:		
Hluthafar og tengd félög	332.069	336.063
Lykilstarfsmenn og stjórnarmenn	38.043	25.588
Samtals	370.112	361.651
Kaup á þjónustu:		
Hluthafar og tengd félög	120.001	73.825
Lykilstarfsfólk og stjórnarmenn	27.263	46.672
Samtals	147.264	120.497

B.2 Kröfur um viðeigandi þekkingu og hæfni

Í skriflegu verkferli sem Vörður hefur sett sér um ráðningar kemur fram að ávallt er leitast við að ráða hæft starfsfólk með menntun og reynslu er nýtast mun í starfi hjá félaginu. Þar kemur einnig fram að ákvarðanir um ráðningar skulu byggðar á rökum og tryggt að samræmi sé í þeim ákvörðunum. Ferlinu er fylgt, hvort sem ráðið er í stjórnunarstöður eða almenn störf. Mannauðsstjóri ber ábyrgð á ráðningarmálum í samvinnu við forstjóra og aðra stjórnendur. Starfslýsingar eru til um öll störf og í þeim eru settar fram hæfiskröfur. Settar hafa verið skriflegar reglur þar sem hæfiskröfur stjórnenda og lykilstarfssviða eru útlistaðar, það er til viðbótar við þær almennu starfslýsingar og kröfur sem lög um váttryggingastarfsemi gera ráð fyrir. Löggjöf um váttryggingastarfsemi gerir nokkuð strangar kröfur til hæfis og hæfni þeirra sem starfa hjá váttryggingafélögum og í samræmi við kröfur laga hefur þannig verið sett verklag sem byggir á stefnu stjórnar um hæfi og hæfni stjórnar og lykilstarfsmanna. Í 41. gr. laga nr. 100/2016 er kveðið á um ákveðin hlutlæg skilyrði um hæfi. Þar er gerð krafa um að forstjóri, stjórnarmenn og þeir sem gegna lykilstörfum uppfylli eftirfarandi skilyrði:

- Nægileg menntun, þekking og reynsla til að geta sinnt starfinu á tilhlýðilegan hátt
- Gott orðspor

Vörður hefur til viðbótar skilgreint alla framkvæmdastjóra sem lykilstarfsfólk. Lögin gera kröfu um að þeir sem gegna þessum hlutverkum séu á hverjum tíma hæfir til að sinna þeim samanber. 41. gr. laganna sbr. jafnframt reglur nr. 285/2018 um framkvæmd hæfismats forstjóra, stjórnarmanna og starfsmanna sem ábyrgð bera á lykilstarfssviðum.

B.3 Áhættustýring og ORSA

Áhættustýring er eitt af lykilsviðum starfseminnar og heyrir samkvæmt skipuriti undir skrifstofu forstjóra sem sjálfstæð og óháð eining. Áhættustýring ber ábyrgð á samhæfðri áhættustýringu samstæðunnar, eigin gjaldþols- og áhættumati (ORSA), innra eftirliti og gjaldþolsútreikningum. Þá er áhættustýring ráðgefandi fyrir stjórn um áhættuvilja og stefnumótun.

Vörður og Vörður líftryggingar hafa sett sér stefnu um áhættustýringu með vísan til 4. mgr. 39. gr. laga nr. 100/2016 um váttryggingastarfsemi, auk leiðbeinandi tilmæla EIOPA svo sem *Guidelines on system of governance*. Stefnan var endurskoðuð, uppfærð og samþykkt af stjórn í júní 2020. Í stefnunni kemur fram hvernig áhættustýringu félagsins er háttað. Áhætta hefur verið skilgreind sem líkurnar á því að atvik verði sem kemur í veg fyrir að félagið nái markmiðum sínum. Markmið og tilgangur stefnunnar er skilgreindur ásamt hlutverki og ábyrgð þeirra sem koma að framkvæmd og eftirliti áhættustýringar. Í stefnunni er farið yfir helstu áhættuþætti, áhættustýringu og eftirlit með áhættum. Þá er tekið á skýrslu- og upplýsingagjöf ásamt endurskoðun stefnu. Áhættuvilji stjórnar kemur fram í sérstöku yfirliti þar sem markmið og vikið eru tilgreind, samanber viðauka I við stefnuna. Fjallað er sérstaklega um hvern áhættuþátt í öðrum stefnum stjórnar.

Áhættumat fer fram tvisvar á ári. Áhættunefnd, skipuð framkvæmdastjórn, forstöðumanni fjárfestinga, forstöðumanni upplýsingatækni, gæðastjóra, regluverði og áhættustjóra, greinir helstu áhættuþætti samstæðunnar, metur þá og innleiðir aðgerðir til að fylgjast með þeim og stýra. Tilgangurinn er að fyrirbyggja að atvik verði sem komi í veg fyrir að markmið félagsins náist. Áhættustýring viðheldur einnig eftirliti og reglum með það að markmiði að halda viðkomandi áhættuþáttum innan skilgreindra viðmiða.

Vörður skilgreinir áhættuvilja félagsins, meginmarkmið og þolmörk. Ársfjórðungslega eru teknar saman upplýsingar um raunstöðu og bornar saman við áhættuviljann og fyrri ársfjórðunga. Skýrslurnar eru kynntar stjórn, endurskoðunarnefnd, framkvæmdastjórn félagsins og forstöðumönnum.

Samhæfð áhættustýring (ERM⁴) hefur verið innleidd með það að leiðarljósi að tilgreina, meta, mæla og stýra áhættu félagsins. Helstu áhættuþættir hafa verið skilgreindir og eftirlit með þeim sömuleiðis. Vörður hefur sett mælikvarða fyrir tíðni og áhrif hvernar áhættu. Með mælikvörðunum fæst flokkun á mikilvægi hvernar áhættu, það er kvörðun frá litlum áhættum upp í stórar áhættur sem geta haft afgerandi áhrif á rekstrarhæfi félagsins. Lögð er áhersla á að áhættustýring og innra eftirlit sé formlegt og gætt að skráningu og rekjanleika. Haldið er utan um samhæfða áhættustýringu í sérstöku kerfi en skráning og mat fer fram tvisvar á ári. Kerfið heldur utan um skjölun á því hvenær áhættur voru síðast yfirfarnar og metnar af eiganda áhættu og áhættustjóra. Matið er skráð ásamt því að haldið er utan um þær aðgerðir sem gripið hefur verið til, eða til stendur að innleiða, til að lágmarka viðkomandi áhættu. Aðgerðirnar eru tímasettar þannig að auðvelt er að fylgjast með framvindu þeirra og eftirfylgni. Í lok hvernar yfirferðar er gefinn út skýrslupakki sem inniheldur lýsingu á áhættusniði félagsins og þróun síðustu misseri. Áhættur eru listaðar upp og breytingar frá fyrra mati, mælaborð sem sýnir alvarleika áhættunnar og fyrirbyggjandi aðgerðir og loks yfirlit yfir nýjar og útrunnar áhættur. Þar að auki er gefinn út tímasettar aðgerðalisti yfir þær aðgerðir sem ákveðið er að fara í. Niðurstöður hvers áhættumats eru kynntar og ræddar af áhættunefnd, endurskoðunarnefnd og stjórn félagsins. Áhættustýring er jafnframt til umfjöllunar í nýliðafræðslu félagsins.

⁴ Enterprise Risk Management

ORSA

Vörður hefur sett sér stefnu um eigin áhættu- og gjaldþolsmat, ORSA. Stefnan var endurskoðuð, uppfærð og samþykkt af stjórn í apríl. Matið fer fram árlega með aðkomu framkvæmdastjórnar og lykilstarfsmanna ásamt endurskoðunarnefnd og stjórnnum félaganna, Varðar og Varðar líftrygginga. Að mati loknu er skýrsla þar um skilað til stjórnar og Fjármálaeftirlitsins. Við áhættu og gjaldþolsmat er leitast við að meta áhættur sem kunna að steðja að félaginu. Horft er á fjárhagsþörf samstæðunnar og undirliggjandi félaga, Varðar og Varðar líftrygginga, út frá ýmsum mögulegum sviðsmyndum þar sem ein tiltekin áhætta kemur upp eða fleiri samtímis. Litið er til leiðbeinandi tilmæla EIOPA um eigin áhættu- og gjaldþolsmat váttryggingafélaga og viðeigandi áhættupættir metnir. Megináhersla er lögð á áhættur sem skilgreindar hafa verið sem lykiláhættur, þ.e. váttryggingaráhættu og markaðsáhættu. Jafnframt er leitast við að meta hvaða áhættur geti skarast eða verið samverkandi.

Áhættur eru metnar út frá ýmsum sviðsmyndum og viðbótarfjármagn eða áhættuálag metið eftir því hve áhættan er mikil. Gjaldþol félagsins er metið út frá fjárhagslegri stöðu og að teknu tilliti til áhættupátta. Solvency II útreikningur miðað við árslok 2019 er grunnur að síðasta ORSA mati sem nær til næstu þriggja ára og framkvæmt var á tímabilinu. Næsta ORSA mat er fyrirhugað á öðrum ársfjórðungi þessa árs.

Áhættumatið felst í því að tilgreina, meta og mæla áhættur félagsins og finna leiðir til að lágmarka þær og stýra. Þeir áhættupættir sem horft er til eru:

- Váttryggingaráhætta - Lykiláhætta
- Markaðsáhætta - Lykiláhætta
- Mótaðilaáhætta
- Samþjöppunaráhætta
- Lausafjárahætta
- Rekstraráhætta
- Orðsporsáhætta
- Stefnumótunaráhætta
- Eiginfjárahætta
- Samstæðuáhætta
- Samverkandi áhættur

Á grundvelli stefnumótunar stjórnar, meðal annars um gjaldþol, eigið fé og arðgreiðslur, er áhættuvilji stjórnar rammaður inn og notaður sem leiðarvísir fyrir stjórnendum í sínum daglegu störfum. Niðurstöður áhættustýringar og ORSA matsins veita stjórn og stjórnendum upplýsingar um áhættusnið félaganna og fjárhagsstöðu og eru því nýttar við ákvarðanatöku við almennan rekstur og stefnumörkun. Stjórn Varðar leiðir þetta verkefni og staðfestir niðurstöður þess í lokin.

Niðurstaða ORSA 2020 er að fjárhagslegur styrkur félaganna og samstæðunnar í heild sé nægjanlega mikill til næstu þriggja ára, þrátt fyrir áföll, þannig að ekki er þörf á frekari fjármögnun. Vörður mætir þeim gjaldþolskröfum sem til þess eru gerðar og mun, samkvæmt niðurstöðum ORSA, gera það næstu þrjú árin. Komi hins vegar til frekari áfalla og félögin/samstæðan stæðust ekki lágmarkskröfur um gjaldþol, ættu þau ýmsa möguleika til að rétta sig af, svo sem með því að draga úr áhættu, víkja frá arðgreiðslum, útgáfu víkjandi láns eða með hlutafjárauðningu.

B.4 Innra eftirlit

Innra eftirlit er viðvarandi kerfi sem hefur þann tilgang að veita hæfilega vissu um að félagið nái eftirtöldum markmiðum:

- Árangur og skilvirkni í starfseminni
- Áreiðanlegar fjárhagsupplýsingar
- Hlítning við lög og reglur

Stjórn hefur sett stefnu um innra eftirlit og er skilgreiningin eftirfarandi:

„Allt það ferli sem stuðlar að því að fyrirtækið nái settum markmiðum sínum“.

Kerfi innra eftirlits samanstendur af stefnu stjórnar, innri verklagsreglum, fyrirbyggjandi aðgerðum, úttektum, skýrslum og gagnsærri upplýsingagjöf sem gerir kleift að greina, mæla og meta áhættur í rekstri Varðar. Horft er til innra eftirlitslíkans COSO teningsins og innra eftirliti skipt í fimm meginþætti sem ná til allra starfsemispátta félagsins; eftirlitsumhverfis, áhættumats, eftirlitsaðgerða, upplýsinga og samskipta og stjórnendaeftirlits. Þessir fimm meginþættir þurfa að vera til staðar og virka til að innra eftirlit sé virkt og áhrifaríkt. Saman mynda þeir eina samþætta heild og draga úr líkum á að Vörður nái ekki markmiðum sínum.

Þriggja laga varnarlína er til staðar hjá félaginu. Stjórnendur og starfsmenn mynda fyrstu varnarlínu í daglegri starfsemi. Þar er um að ræða eftirlitsaðgerðir og frávíkaskráningu. Áhættustýring, tryggingastærðfræðingur og regluvarsla mynda aðra varnarlínu með stjórnendaeftirliti, skipulegri vöktun og ráðgjöf. Þar er sannreynt og staðfest að eftirlitskerfið sé virkt og séð til þess að starfsfólk starfi í samræmi við lög og reglur og fylgi innri reglum. Þriðja varnarlínan tekur til innri endurskoðunar sem starfar í umboði og á ábyrgð stjórnar sem veitir óháð mat á virkni fyrstu og annarrar varnarlínu og hversu vel þær sinna hlutverki sínu.

Ábyrgð á innra eftirliti Varðar skiptist með eftirfarandi hætti:

- Stjórn ber ábyrgð á innra eftirliti félagsins og jafnframt á að fyrirkomulag innra eftirlits sé formlegt og skjalfest
- Endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits
- Forstjóri og aðrir stjórnendur bera ábyrgð á daglegri framkvæmd og viðhaldi innra eftirlits sem og að starfsfólk sé upplýst og meðvitað um innra eftirlit félagsins

Áhersla er lögð á virkt innra eftirlit, það er formfast, skjalfest, reglubundið og sannreynt. Innra eftirlit birtist meðal annars í gæðahandbók á innri vef félagsins, en þar eru verklagsreglur, verklýsingar og leiðbeiningar skráðar, og einnig í siðareglum og starfsmannastefnu félagsins. Það hvílir öðru fremur hjá starfsmönnum þó endanleg ábyrgð sé hjá stjórn og stjórnendum og er mótað af því umhverfi sem endurspeglast í stjórnskipulagi og stjórnunarháttum félagsins.

Regluvarsla er eitt af lykilsviðunum fjórum sem tryggingafélögum er skylt að starfrækja samkvæmt lögum um vátryggingastarfsemi. Helstu verkefni eru eftirfarandi:

- Að setja og koma á stefnu um reglufylgni og áætlun um reglufylgni
- Að veita starfsmönnum nauðsynlega fræðslu, ráðgjöf og aðstoð til að þeir geti uppfyllt skyldur samkvæmt m.a. lögum um vátryggingastarfsemi
- Að veita stjórn félagsins ráðgjöf um framkvæmd laga um vátryggingastarfsemi og meta áhrif lagabreytinga á starfsemina
- Að skila skýrslu til stjórnar árlega og koma á fund stjórnar og gera grein fyrir helstu niðurstöðum

Að auki er gert ráð fyrir að regluvörður sjái til þess að félagið fylgi þeim lögum sem gilda um starfsemi þess og meti áhættuna af því að það sé ekki gert, svokallaða hlítningaráhættu⁵.

B.5 Innri endurskoðun

Arion banki sinnir lykilstarfssviði innri endurskoðunar á grundvelli útivistunarsamnings. Í skipuriti heyrir innri endurskoðandi beint undir stjórn sem ber ábyrgð á störfum innri endurskoðanda. Útvistun verkefnisins tryggir sjálfstæði og hlutleysi frá þeim atriðum í starfsemi Varðar sem eru til skoðunar hverju sinni. Innri endurskoðandi sinnir engum öðrum verkefnum fyrir Vörð og er því ekki um að ræða neina hagsmunaárekstra.

Hlutverk og valdsvið innri endurskoðunar skal skýrt afmarkað, í útivistunarsamningi milli innri endurskoðunar og Varðar.

Helsta verkefni innri endurskoðunar er að tryggja áreiðanleika mikilvægra upplýsinga sem stjórnendur reiða sig á í starfseminni, hvort sem þær eru fjárhagslegar eða annars eðlis. Innri endurskoðun skal því á reglubundinn hátt kanna ákveðna þætti í starfseminni, til dæmis að:

- Innra eftirlit sé innbyggt í verkferla
- Verklagsreglum sé fylgt
- Starfs- og stjórnarhættir séu í samræmi við lög og reglur
- Innra eftirlit sé til staðar og skilvirk
- Áhættustýring sé fullnægjandi
- Upplýsingaöryggi sé tryggt
- Lögum og reglum sem hafa mikla þýðingu fyrir starfsemina sé fylgt í hvívetna

Innri endurskoðun gerir úttekt árlega á virkni innra eftirlits og metur gildi þess með hliðsjón af því hlutverki sem því er ætlað að þjóna og fjallar um í árlegri skýrslu sinni.

B.6 Tryggingastærðfræðingur

Starfssviði lykilstarfssviðsins tryggingastærðfræðings hjá Verði er útvistað til TBG ehf., Bjarna Guðmundssonar, sem starfar sem verktaki samkvæmt fyrirliggjandi samningi um útivistun verkefna. Helstu ábyrgðarhlutverk hans og verkefni eru tilgreind í útivistunarsamningi og eru í samræmi við ákvæði laga og reglna sem gilda um starfsemina:

- Reiknar út og metur vátryggingaskuld
- Aðstoðar og veitir álit um stefnu um áhættutöku og endurtryggingastefnu, veitir álit á áhættutöku og áhættu við gerð endurtryggingasamninga og metur áhrif þessara þátta á vátryggingaskuld félagsins
- Aðstoðar við iðgjaldaútreikning og áhættumat eftir þörfum. Útbýr tæknilega reiknigrunna sem notaðir eru við útreikning iðgjalda við m.a. vinnslu iðgjaldadataflna
- Aðstoðar við vörupróun og undirbúning að nýjum tryggingagreinum eftir því sem þörf er á hverju sinni
- Skilar skýrslu til stjórnar félagsins að minnsta kosti einu sinni á ári um verkefni sem tryggingastærðfræðingur sinnir og helstu niðurstöður þeirra
- Ber ábyrgð á samskiptum við eftirlitsaðila varðandi atriði sem að snúa að sviði tryggingastærðfræðings.

⁵ e. compliance risk

Tryggingastærðfræðingur fær upplýsingar um vöruþróun og nýja vöru áður en formleg ákvörðun er tekin um að bjóða hana viðskiptavinum og eru niðurstöður hans ræddar.

Gerð er krafa um að tryggingastærðfræðingur hafi ávallt að skipa aðilum með þekkingu á tryggingastærðfræði og fjármálastærðfræði í samræmi við eðli, umfang og margbreytileika þeirrar áhættu sem fylgir starfsemi félaganna. Þá er gerð sú krafa að tryggingastærðfræðingur hafi reynslu sem við á við notkun á stöðlum sem tengjast faginu, svo og öðrum viðeigandi stöðlum. Tryggingastærðfræðingur skal hafa hlotið viðurkenningu Fjármálaeftirlitsins.

B.7 Útvistun

Útvistun er fyrirkomulag sem komið er á milli váttryggingafélags annars vegar og þjónustuaðila hins vegar þar sem þjónustuaðilinn framkvæmir verkefni, veitir þjónustu eða stundar tiltekna starfsemi sem váttryggingafélagið sjálft myndi annars sjá um. Þjónustuaðilinn vinnur verkið sjálfur eða með endurútvistun. Þrátt fyrir útvistun ber váttryggingafélagið ábyrgð á því að farið sé að lögum og reglum sem um starfsemina gilda enda verður ábyrgðinni ekki útvistað.

Stefna Varðar er að útvista verkefnum þar sem það er talið hagkvæmt út frá rekstrarlegum sjónarmiðum, enda sé tryggt að gæði þjónustu útvistunaraðila séu fullnægjandi og að þeir starfi í samræmi við kröfur félagsins. Á grundvelli þessara forsendna útvistar Vörður ýmsum verkefnum og þar með talið nokkrum mikilvægum verkefnum, samanber eftirfarandi:

- Starfssvið tryggingastærðfræðings
- Innri endurskoðun
- Eignastýring
- Persónuverndarfulltrúi
- Rekstur upplýsingatækniumhverfis

B.8 Aðrar upplýsingar

Ekki er um aðrar upplýsingar að ræða en þær sem tilgreindar eru hér að framan í köflum B1-B7 sem varða stjórnkerfi og skipulag Varðar sem ástæða er til að fjalla sérstaklega um.

C. Áhættusnið

Vörður endurskoðar markmið, áhættuvilja og vikmörk árlega. Félagið er ekki áhættusækið en áhættuviljinn er endanlega skilgreindur af stjórn. Leitast er við að lágmarka undirliggjandi áhættur með fyrirbyggjandi aðgerðum. Markmiðið er að lágmarka líkur á fjárhagslegu tapi og tryggja hagsmuni váttryggingataka. Mat á einstökum áhættum er yfirfarið og endurmetið reglulega til að bregðast við breytingum á markaði og í starfsemi félagsins.

C.1 Váttryggingaráhætta

Vörður nálgast váttryggingaráhættu af varfærni, en leggur áherslu á fjárhagslegan styrk félagsins, hlítinu við lög og reglur og hagsmuni váttryggingataka, samanber hlutverk félagsins sem er að „tryggja fjárhagslegt öryggi“ viðskiptavina.

Félagið stendur frammi fyrir fjárhagslegri áhættu vegna fjáreigna sinna, endurtryggingaeigna og váttryggingaskuldar. Megin fjárhagsleg áhætta er að fjáreignir dugi ekki fyrir skuldbindingum vegna váttryggingasamninga þess.

Váttryggingaráhætta er skilgreind sem önnur af tveimur lykiláhættum félagsins. Undir hana falla:

- Hönnun afurða og verðlagning
- Sala og endurnýjun
- Váttryggingaskuld
- Afgreiðsla tjóna
- Endurtryggingar

Reglulegt áhættumat og skýrslugjöf er nýtt til að greina, meta og bregðast við undirliggjandi váttryggingaráhættu. Áhættumat fer fram við nýsölu og endurnýjun og áhersla er lögð á að verðleggja vöruna í samræmi við umfang áhættunnar. Váttrygginganefnd metur stórar og óvenjulegar áhættur. Hámark eigin áhættu er endurmetið árlega og allt umfram það fellur á endurtryggjendur gegnum endurtryggingasamninga sem eru endurnýjaðir árlega. Í eigin áhættumati ársins (ORSA) var umfang samanlagðrar váttryggingaráhættu, það er nettó áhrif áfallsins, 11% af áætlaðri gjaldþolskröfu samstæðunnar 2020. Gjaldþolshlutfallið var áætlað 154%, en myndi lækka í 143% við áfallið. Endanlegt gjaldþolshlutfall í lok árs nam 149% og myndi lækka í 139% við sama áfall. Félagið stæðist því þessa sviðsmynd, sem tekur mið af rangri verðlagningu nýsölu, hækkun tjónahlutfalls, vanmati á tjónaskuld ásamt stórtjóni (stormi). Engin meiriháttar breyting var gerð á áhættumati á árinu.

C.2 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði skuldabréfa, hlutabréfa og vaxta hafi áhrif á afkomu félagsins eða virði fjárfestinga þess. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Markaðsáhætta er skilgreind sem önnur af tveimur lykiláhættum félagsins. Undir hana falla:

- Vaxtaáhætta
- Hlutabréfaáhætta
- Mótaðilaáhætta
- Samþjöppunaráhætta
- Gjaldmiðlaáhætta

Stjórn Varðar setur fjárfestingarstefnu þar sem eignaflokkun og markmið eru skilgreind. Fjárfestingarstefna félagsins er varfærin en viðmið er að 30% eignasafnsins skuli samanstanda af ríkistryggðum skuldabréfum. Hlutfall, samkvæmt samþykktri fjárfestingastefnu, er að laust fé og skuldabréf skuli vera 80% af eignasafni, en hlutabréf mega vera 20%. Ríflega 90% safnsins eru bréf skráð á almennum fjármálamarkaði. Virði óskráðra hlutabréfa var svo til óbreytt á milli ára. Eignir sem tengjast ferðaþjónustu voru lækkuð í verði en nýfjárfestingar voru vegna innköllunar á skuldbindingum sem félagið er með í framtakssjóðum.

Í fjárfestingarstefnu félagsins er sérstaklega vísað til 113. greinar laga númer 100/2016 þar sem kveðið er á um varfærnisregluna við fjárfestingar.

Stefna félagsins við stýringu markaðsáhættu ræðst af fjárfestingamarkmiðum þess. Starfsfólk fylgist með daglegum breytingum á markaði í samræmi við stefnu og starfsreglur. Stjórn fylgist með og greinir heildarmarkaðsáhættu félagsins á mánaðarfresti eða oftár ef þurfa þykir.

Eigið áhættumat (ORSA) gerir ráð fyrir að samanlögð markaðsáhætta nemi 34% af áætlaðri gjaldpolskröfu samstæðunnar árið 2020. Félagið stæðist áfall af þessum toga, en áætlað gjaldpolshlutfall lækkaði úr 154% í 125%. Gjaldpolshlutfall í lok árs 2020 nam 149% og myndi lækka í 121% við sama áfall. Félagið stæðist því þessa sviðsmynd, sem tekur mið af markaðslækkun verðbréfa. Engin meiriháttar breyting var gerð á áhættumati á árinu.

Áhættusnið félagsins vegna markaðsáhættu miðað við Solvency II mat í árslok 2020 og 2019 er eftirfarandi:

Markaðsáhætta (Market risk)	2020	2019	Mismunur
Vaxtaáhætta (Interest rate risk)	525.518	362.339	163.179
Hlutabréfaáhætta (Equity risk)	1.596.286	1.426.098	170.188
Fasteignaáhætta (Property risk)	0	0	0
Vikáhætta (Spread risk)	654.482	542.972	111.510
Gjaldmiðlaáhætta (Currency risk)	127.121	109.731	17.390
Samþjöppunaráhætta (Market risk concentrations)	417.753	439.315	-21.562
Fjölbættingaráhrif (Diversification)	-1.043.685	-891.910	-151.775
Markaðsáhætta samtals	2.277.476	1.988.545	288.931

Markaðsáhætta samstæðunnar hækkar um 289 m.kr. milli ára eða 14,5%. Fjáreignir Varðar hækka á sama tíma um 17%. Vaxtaáhætta hækkar um 45%, en félagið hefur á síðustu misserum verið að auka vægi sértryggðra skuldabréfa ásamt veðtryggðum skuldabréfum og öðrum skuldabréfum en á sama tíma gætt að því að horfa stíft í líftíma skuldabréfanna. Vátryggingaskuldin hækkar sömuleiðis samfara stækkun félagsins. Hlutabréfaáhætta hækkar um 170 m.kr., eða 11,9%, en áhættuálag EIOPA lækkar lítillega milli ára. Hrein hlutabréfaeign samstæðunnar hækkar milli ára vegna góðrar hækkunar á hlutabréfamörkuðum og nýfjárfestingar í eignafloknum. Þá hækkar gjaldmiðlaáhætta um 17 m.kr., sem skýrist af því að félagið jók eign sína í verðbréfasjóðum sem fjárfesta erlendis í kjölfar þess að fjárfestingarstefnan veitti heimild til að fjárfesta allt að 5% í erlendum verðbréfum. Í lok árs 2020 var hlutfall eigna í erlendum gjaldmiðli um 3%.

Samþjöppunaráhætta tekur til allra áhættuskuldbindinga sem eru nógu stórar til að tap vegna þeirra gæti ógnað gjaldþoli eða fjárhagslegri stöðu félagsins. Vörður telur þessa áhættu geta átt við um samsetningu endurtryggjenda, útgefendur verðbréfa, viðskiptavini og tryggingategundir.

Til þess að minnka samþjöppunaráhættu sem snýr að endurtryggjendum er samningunum dreift á nokkra aðila til að koma í veg fyrir að of stór áhætta liggi á einni hendi. Félagið dreifir fjárfestingum sínum í samræmi við fjárfestingastefnu og leitast við að eiga viðskipti við minni og meðalstór fyrirtæki til að dreifa áhættunni. Þá er um 70% viðskiptavina skaðafélagsins einstaklingar og enn stærra hlutfall líftryggingafélagsins, sem teljast verður góð áhættudreifing.

Eins og fram kemur í töflunni um markaðsáhættu hér að ofan er áhættusnið félagsins vegna samþjöppunaráhættu í árslok 2020 418 m.kr. á móti 439 m.kr. árið áður, eða 4,9% lækkun sem skýrist af hlutfallslega lægri stöðu einstakra eigna innan eignasafnsins.

C.3 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef viðskiptamaður, endurtryggjandi eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar við félagið. Vörður reynir að lágmarka þennan áhættuþátt með því að ganga eingöngu til samninga við traustar og vel þekktar stofnanir ásamt því að fara í gegnum virkt áhættumat við nýsölu vátrygginga.

Vörður hefur sett sér endurtryggingastefnu þar sem fram kemur að endurtryggjendur skuli hafa mat á fjárhagsstyrk frá alþjóðlegu matsfyrirtæki, A eða betra, og mörk eru sett um hve mikla áhættu félagið tryggir hjá hverjum endurtryggjanda.

Virkt innheimtuferli lágmarkar vanskil eins og kostur er. Fylgst er með þróun vanskila með reglulegu vanskilayfirliti.

Helsta mótaðilahættan á fjárfestingasafnið er ef lánshæfismat ríkissjóðs eða íslensku bankanna lækkar.

Áhættusnið félagsins vegna mótaðilaáhættu m.v. Solvency II mat í árslok 2020 og 2019 er eftirfarandi:

Mótaðilaáhætta (Counterparty default risk)	2020	2019	Mismunur
Mótaðilaáhætta af típu 1 eignum ⁶	552.073	583.362	-31.289
Mótaðilaáhætta af típu 2 eignum ⁷	64.072	51.017	13.055
Fjölbættingaráhrif (Diversification)	-14.523	-11.839	-2.684
Mótaðilaáhætta samtals (Combined risk)	601.621	622.540	-20.919
Nettó	601.621	622.540	-20.919

⁶ Týpa 1 eignir eru skráð hlutabréf

⁷ Týpa 2 eignir eru óskráð hlutabréf

Gjaldþolskrafa vegna mótaðilaáhættu lækkar um 21 m.kr., eða 3,4%, milli ára. Það skýrist fyrst og fremst af lægri stöðu lauss fjár og lausafjársgjöld. Engar meiriháttar breytingar urðu á mótaðilaáhættu eða meðhöndlun hennar á árinu. Í ORSA mati var enn ákveðið að sleppa mótaðilaáhættu tengda bönkunum þar sem áhrif þess að íslensku bankarnir falli úr flokki (quality step) 2 í 3 hafa óveruleg áhrif á fjárhag félagsins. Ekki var gert ráð fyrir öðrum áföllum tengdum eignasafninu. Afleiðingar af greiðslufalli endurbyggjenda var metið og jafnframt var hækkun vanskila viðskiptavina félagsins skoðuð. Niðurstaða ORSA matsins er að mótaðilaáhætta hafi lítil áhrif á gjaldþol samstæðunnar, það fari úr áætluðu 154% gjaldþolshlutfalli í 150% fyrir árið 2020.

C.4 Lausafjáraáætla

Lausafjáraáætla er hættan á því að félagið geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Markmið Varðar er að alltaf sé til nægjanlegt laust fé til að geta mætt ófyrirséðum breytingum í fjármögnun eða markaðsbresti. Áhættustýring lágmarkar lausafjáraáætla með því að sjá til þess að nægjanlegt handbært fé sé fyrir hendi á hverjum tíma. Stefna Varðar kveður á um ákveðið lágmark handbærs fjár á hverjum tíma og til viðbótar er gert ráð fyrir að skráðar fjáreignir félagsins, sem eru stór hluti af heildareignum þess, séu innleysanlegar með stuttum fyrirvara.

Niðurbrot fjárhagslegra eigna og skulda eftir líftíma er eftirfarandi:

2020		Allt að	3-12	1-5	Yfir	Óskilgr.	
	Gjaldfært	3 mánuðir	mánuðir	ár	5 ár	líftími	Samtals
Eignir:							
Handbært fé	492.605	-	-	-	-	-	492.605
Fjárfestingar	-	188.770	2.441.350	6.856.618	6.248.563	6.714.521	22.449.822
Viðskiptakröfur	127.179	412.151	2.526.236	-	-	-	3.065.566
Aðrar kröfur	-	2.000	152.154	-	-	-	154.154
Endurtrygginga eignir	-	57.342	78.934	99.611	2.219	-	238.106
Fjáreignir samtals	619.784	660.263	5.198.674	6.956.229	6.250.782	6.714.521	26.400.253
Skuldir:							
Vátryggingaskuld	-	5.853.129	4.414.270	5.188.598	695.898	-	16.151.895
Leiguskuldbinding	-	10.928	33.159	194.783	22.478	-	261.348
Viðskiptaskuldir	-	-	-	-	1.000.000	-	1.000.000
Fjárskuldir samtals	-	727.642	2.545	-	-	-	730.187
Tekjuskattur til greiðslu	-	-	390.270	-	-	-	390.270
Skuldir samtals	-	6.591.699	4.840.244	5.383.381	1.718.376	-	18.533.700
Eignir - skuldir	-	- 5.931.436	358.430	1.572.848	4.532.406	6.714.521	7.866.553

Engar meiriháttar breytingar urðu á lausafjáraáætla eða meðhöndlun hennar á árinu.

C.5 Rekstraráhætta

Vörður býr við rekstraráhættu vegna mögulegs beins eða óbeins taps í tengslum við ýmsa þætti er varða til dæmis starfsfólk, tækni og skipulag, tengsl við utanaðkomandi þætti svo sem lög og reglur og viðurkennda staðla um háttsemi fyrirtækja. Rekstraráhætta nær til allra rekstrareininga.

Markmið Varðar er að verjast rekstraráhættu til að koma í veg fyrir fjárhagslegt tjón og að orðstír þess verði fyrir skaða. Þetta er gert með virku innra eftirlitskerfi og skilvirkum starfsreglum og ferlum.

Lögð er rík áhersla á áreiðanleika upplýsingakerfa. Vörður hefur lengi unnið eftir ISO 27001 en fékk vottun á stjórnun upplýsingaöryggis samkvæmt ISO/IEC 27001 í upphafi árs 2016. Vottunin hefur verið endurnýjuð árlega síðan.

Til að draga úr rekstraráhættu gerir Vörður meðal annars kröfu um að verkefni og skyldur séu aðskildar á viðeigandi hátt. Gerð er krafa um reglulegar afstemmingar í bókhaldi og eftirlit með þeim, að farið sé að lögum og reglum og að gert sé reglulegt mat á rekstraráhættuþáttum. Þá er gerð krafa um þjálfun starfsfólks og faglega uppbyggingu félagsins. Áhættan er m.a. lágmörkuð með því að halda utan um og rýna mikilvægustu gæðaskjöl félagsins með skipulögðum og reglubundnum hætti. Vörður hefur öryggisstefnu, öryggishandbók og neyðaráætlun. Skipuð er öryggisnefnd og öryggisstjóri sem ber ábyrgð á öryggismálum félagsins. Neyðaráætlun er prófuð árlega.

Almennt lækkaði mat á rekstraráhættu lítillega árið 2020 samanborið við fyrra ár. Lækkunin felst fyrst og fremst í lækkun á vægi nokkurra áhætta. Ein ný áhætta var skráð á árinu og var það upplýsingaöryggi - rekstrarstöðvun (SaaS). Sú áhætta er metin lítil eða græn. Á móti var tekin út áhættan upplýsingaöryggi - rekstrarstöðvun (Vélasalur Varðar) vegna breytinga sem að gerðar hafa verið.

C.6 Aðrar mikilvægar áhættur

Orðsporsáhætta

Markaðsleg staða Varðar er sterk, viðskiptavinum fjölgar og fjárhagurinn styrkist. Eitt af lykilmarkmiðum Varðar er „Viðskiptavinurinn í öndvegi“, að vera framúrskarandi þjónustufyrirtæki, stafræn en mannleg. Ímynd Varðar er jákvæð og þjónustumælingar sömuleiðis. Markvisst hefur verið unnið að umbótum á skipulagi og þjónustu og hefur Vörður vermt annað sætið í mælingu Íslensku ánægjuvogarinnar undanfarin tvö ár. Framtíðarsýn félagsins er að vera besti kostur viðskiptavina þegar kemur að vörum og þjónustu á tryggingamarkaði.

Fylgst er með allri umfjöllun um félagið bæði með vöktun á netinu og í fjölmiðlum. Unnið er með fagaðila í almannatengslum að úrlausn þeirra mála sem upp koma. Áhættumat orðsporsáhættu er óbreytt milli ára.

Stefnumótunaráhætta

Vörður leggur áherslu á að hafa skýra stefnu og framtíðarsýn og að starfsfólk sé vel upplýst um stefnu og markmið félagsins á hverjum tíma. Félagið setur sér markmið til eins árs sem eru kynnt öllum starfsmönnum. Teymi innanhús setja sér svo ársfjórðungslega markmið sem styðja við megináherslur ársins.

Aðeins ein stefnumótunaráhætta er skráð hjá félaginu og er hún metin lítil. Sú áhætta var einnig sú eina árið 2019. Mat hennar var lækkað árið 2020 þar sem að innleiðing og eftirfylgni stefnumótunar frá árinu 2018 hefur gengið vel.

Eiginfjáráhætta

Eigið áhættu- og gjaldþolsmat (ORSA) er framkvæmt árlega, en þar er fjárhagslegur styrkur metinn, bæði í árslok og horft til framtíðar eða til næstu þriggja ára. Niðurstaða matsins var heilt yfir jákvæð og miðað við gefnar forsendur er ekki þörf á frekara fjármagni til næstu ára. Eiginfjáráhættu er stýrt með því að tryggja nægt eigið fé á hverjum tíma.

Stjórnir Varðar og Varðar líftrygginga hafa sett félögunum eiginfjár-, gjaldþols- og arðgreiðslustefnu sem er endurskoðuð árlega. Við gerð á stefnunum var notast við hinar ýmsu sviðsmyndir og leitast við að tryggja að félögin hafi á hverjum tíma nægt eigið fé til að standast gjaldþolskröfur samkvæmt Solvency II.

Eignir félagsins sem mæta eiga gjaldþolskröfu flokkast 83% undir eiginfjárbátt 1, 13% undir eiginfjárbátt 2 og 4% undir eiginfjárbátt 3.

Eiginfjáráhætta er ekki skráð hjá félaginu, en fylgst er með þróun gjaldþolshlutfalls ársfjórðungslega.

Samstæðuáhætta

Vörður er í eigu Arion banka. Efnahagur bankans er sterkur og hann býður viðskiptavinum sínum alhliða fjármálaþjónustu með það að markmiði að skapa verðmæti til framtíðar, viðskiptavinum, hluthöfum, samstarfsaðilum og samfélaginu öllu til góða. Eignarhaldið hefur á engan hátt raskað stöðu félagsins á markaði. Arion banki lítur svo á að eignarhaldið á Verði skapi sérstöðu á markaði og sé mikilvægur þáttur í þeirri stefnu að veita viðskiptavinum samstæðunnar heildstæða fjármálaþjónustu og kynnti félagið sem fjórðu stoðina í sínum rekstri á markaðsdegi Arion banka í nóvember 2019. Dótturfélagið Vörður líftryggingar er með stærstu líftryggingarfélögum á Íslandi. Félagið er fjárhagslega sterkt og eflir sem slíkt stöðu samstæðunnar. Fylgst er með árangri og framgangi mála, bæði skaða- og líftryggingafélagsins og samstæðunnar í heild, en horft er til samstæðuáhattu í hálfárslegu áhættumati félagsins.

Samstæðuáhætta félagsins var metin sú sama árið 2020 og 2019. Vægi áhættunnar helst óbreytt á milli ára.

Samverkandi áhættur

Vörður getur átt á hættu að verða fyrir ólíkum áföllum innan sama rekstrarársins. Ólíkar sviðsmyndir eru skoðaðar í árlegu ORSA mati og í framhaldi er metið hvort félagið sé líklegt til að standast hin ýmsu áföll. Ólíklegt er að öll áföllin eigi sér stað á sama ári, en áhætta tengd váttrygginga-, markaðs-, mótaðila-, samþjöppunar- og rekstraráhættu er metin. Niðurstaða ORSA matsins 2020 er að Vörður standist slík samverkandi áföll til næstu þriggja ára. Mat stjórnenda er að gangi áætlanir félaganna eftir, og áföllin verði ekki meiri en sviðsmyndin gerir ráð fyrir, þurfi samstæðan ekki á frekara fjármagni að halda á næstu þremur árum.

C.7 Aðrar upplýsingar

Ekki eru aðrar upplýsingar sem vert er að taka fram um áhættusnið Varðar.

D. Virði og verðmat skv. Solvency II

D.1 Eignir

Mat á eignum og skuldum samstæðunnar er á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að ákveðnir fjármálagerningar eru færðir á gangvirði og á það við um stærstan hluta fjárfestingaegna samstæðunnar.

Eftirfarandi tafla sýnir eignir Varðar samstæðunnar þann 31.12.2020, annars vegar samkvæmt Solvency II mati og hins vegar samkvæmt ársreikningi samstæðunnar sem gerður er samkvæmt alþjóðlegum reiknisskilastöðlum IFRS, ásamt sambærilegum fjárhæðum fyrir árið á undan.

Eignir þús.kr.	31.12.2020 Solvency II	31.12.2020 Ársreikningur	31.12.2019 Solvency II	31.12.2019 Ársreikningur
Viðskiptavild	0	205.956	0	205.956
Skatteign	311.760	0	252.282	0
Rekstrarfjármunir	366.943	591.668	436.443	672.365
Eignarhlutur í dótturfélagi	0	0	0	0
Hlutabréf	2.292.797	2.292.797	2.032.609	2.032.609
Skuldabréf	15.402.995	15.402.995	12.436.551	12.436.551
Verðbréfasjóðir	4.428.662	4.428.662	4.643.784	4.643.784
Lánasamningar	325.367	325.367	0	0
Fjárfestingar með áhættu lífr.taka	1.140.816	1.140.816	1.008.120	1.008.120
Endurtrygginga eignir	163.861	238.106	228.326	308.035
Viðskiptakröfur	3.067.566	3.067.566	2.777.657	2.777.657
Aðrar kröfur	152.154	152.154	117.073	117.073
Handbært fé	492.605	492.605	786.415	786.415
Eignir samtals	28.145.526	28.338.693	24.719.260	24.988.565

Grunnur, aðferðir og forsendur í mati á eignum eru svipaðar hvort sem horft er til Solvency II mats eða alþjóðlegra reiknisskilastaðla IFRS. Munur milli ársreiknings 2020 og Solvency II mats er 193 m.kr., en hann samanstendur fyrst og fremst af því að ekki er heimilt samkvæmt Solvency II að telja viðskiptavild og óefnislegar eignir eins og hugbúnað til eignar. Þetta skýrir líka í stórum dráttum muninn árið 2019. Þá er munur á endurtrygginga eignum, 74 m.kr., en hann er tilkominn vegna breyttrar aðferðarfræði í Solvency II mati á hlut endurtryggjenda í váttryggingaskuld (sjá umfjöllun um mat á váttryggingaskuld í kafla D.2). Á móti lækkunum samkvæmt Solvency II mati myndast skatteign að fjárhæð 312 m.kr. til hækkunar.

Mat á fjárfestingum félagsins

Meginreglan er sú að eignir Varðar eru metnar á markaðsvirði. Eignir félagsins eru að miklu leyti með þekkt markaðsverð vegna þess að þær eru skráðar eða bundnar í sjóðum sem gefa út verð. Ef svo er ekki getur verið um eftirfarandi aðferðir að ræða:

- Verðbréfa-, fjárfestingar- og fagfjárfestasjóðir eru metnir á innlausnarvirði
- Framtakssjóðir í formi samlagshlutafélaga eru metnir af verðmatsnefnd eignastýringar Arion banka
- Óskráð skuldabréf og skráð skuldabréf með stopul viðskipti eru metin með hliðsjón af sambærilegum bréfum á markaði

Örfáar eignir eru metnar á annan hátt en á markaðsvirði.

D.2 Vátryggingaskuld

Í lögum um vátryggingastarfsemi nr. 100/2016 er kveðið á um útreikning á vátryggingaskuld, einkum í gr. 75 og 76. Þar kemur fram að vátryggingaskuld skuli metin með varfærni og með áreiðanleika og hlutlægni að leiðarljósi. Vátryggingaskuld við útreikning á gjaldþoli skal vera samtala besta mats á skuldbindingum og áhættuálags. Besta mat skuldbindinga er meðaltal framtíðar fjárstreymis, vegið með líkindum, að teknu tilliti til áhrifa tímasetninga greiðslna, með viðeigandi áhættulausum vaxtaferli.

Eftirfarandi er Solvency II vátryggingaskuld Varðar trygginga þann 31.12.2020, besta mat og áhættuálag, sundurliðuð á greinar:

Grein	Besta mat íðgjaldaskuldar	Besta mat tjónaskuldar	Samtals besta mat vátryggingaskuldar	Áhættuálag	Vátryggingaskuld samtals
Sjúkrakostnaðartryggingar	818	1.032	1.850	53	1.903
Örorkutrygging	156.948	657.595	814.542	23.303	837.845
Atvinnuslysaftryggingar launþega	53.957	600.728	654.685	18.730	673.415
Lögboðnar ökutækjaftryggingar	2.122.015	7.681.004	9.803.019	280.450	10.083.469
Frjálsar ökutækjaftryggingar	752.552	282.238	1.034.789	29.604	1.064.393
Sjótryggingar	7.474	73.984	81.459	2.330	83.789
Eignaftryggingar	726.580	579.935	1.306.515	37.377	1.343.893
Ábyrgðartryggingar	163.142	511.291	674.433	19.295	693.727
Efndaftryggingar	-	-	-	-	-
Samtals	3.983.486	10.387.807	14.371.293	411.141	14.782.434

Eftirfarandi er Solvency II vátryggingaskuld Varðar líftrygginga, sem lögð er til grundvallar við mat á gjaldþoli félagsins þann 31.12.2020, besta mat og áhættuálag, sundurliðuð á greinar:

Grein	Samtals besta mat vátryggingaskuldar	Áhættuálag	Vátryggingaskuld samtals
Líftrsk. m. fjárfestingaáh. líftr.taka	1.140.816	-	1.140.816
Líftryggingar	639.577	39.209	678.787
Sjúkdómaftryggingar	1.552.072	95.150	1.647.222
Örorkutrygging	86.549	5.306	91.854
Atvinnuslysaftryggingar launþega	5.154	316	5.470
Samtals	3.424.168	139.981	3.564.149

Í umfjöllun um besta mat vátryggingaskuldar Varðar og útreikning á áhættuálagi er stuðst við greinaskipan 22. greinar Guidelines on public reporting frá EIOPA.

Tryggingastærðfræðilegar aðferðir og forsendur við mat váttryggingaskuldar

Tjónaskuld

Í frumtryggingu er tjónaskuld að þessu sinni metin með skiptingu váttryggingastofns í sex undirgreinar; lögboðnar ökutækjatrýggingar, frjálsar ökutækjatrýggingar, eignatrýggingar, ábyrgðatrýggingar, slysatrýggingar og farmatrýggingar. Við útreikning var horft á ferðaslysatrýggingar sérstaklega og lögboðnum ökutækjatrýggingum skipt í munatjón og líkamstjón.

Fyrir hvern þessara flokka var notast við upplýsingar um greiðslur tjóna og áætlanir tilkynntra tjóna eftir tjónárum og greiðsluárum á föstu verðlagi miðað við breytingu vísitölu neysluverðs til verðtryggingar.

Fundið var vænt gildi mats með Chain – Ladder aðferð, miðað við tjónsárin 2008-2020.

Við útreikning iðgjaldaskuldar hjá Verði líftryggingum er stuðst við tilkynningarhraða tjóna til félagsins á liðnum árum. Með hermilíkani eru reiknuð vænt óframkomin tjón miðuð við þann tilkynningarhraða, tryggingastofn félagsins í lok árs og vænta tjónatíðni samkvæmt því sem fram kemur í reikniforsendum hverrar tryggingargreinar.

Framtíðargreiðsluflæði er núvirt með vaxtaferli raunvaxta miðað við greiðsluhraða í líkönum byggðum á greiðslum. Vaxtaferillinn er fenginn með því að samþætta áhættulausan vaxtaferil nafnvaxta fyrir Ísland, gefið út af EIOPA, verðbólguþá Seðlabanka Íslands 2010-2022 og forsendu um 2,5% árlega verðbólgu eftir það.

Iðgjaldaskuld

Vænt greiðsluflæði vegna iðgjaldaskuldar var fundið með því að margfalda iðgjaldaskuld í ársreikningi 2020 með væntu tjónshlutfalli að viðbættum kostnaði. Gert var ráð fyrir að uppgjörshraði vegna tjóna yrði eins og útreikningur á tjónaskuld gaf til kynna og iðgjaldaskuld síðan afvöxtuð með sömu aðferð og tjónaskuld.

Áhættuálag

Áhættuálag tjónaskuldar skal, samkvæmt Solvency II aðferðarfræði, vera jafnt kostnaði við að eiga fyrir þeirri gjaldþolskröfu sem tilskipunin gerir kröfu til, fyrir váttryggingaskuld félagsins, á þeim tíma sem tæki að gera hana upp. Ennfremur gerir löggjöfin ráð fyrir að sá kostnaður sé 6% af gjaldþolskröfu afvaxtaðri með áhættulausum vaxtaferli EIOPA. Við útreikning á gjaldþoli skal reikna með að markaðsáhættu sé haldið í lágmarki. Til að spá gjaldþoli á uppgjörstíma váttryggingarskuldar er notuð þriðja stigs einföldun samkvæmt tilskipuninni.

Samantekt

Óvissa í mati váttryggingaskuldar felst m.a. í frávikum frá meðaltalsgildi líkans fyrir tjónaskuld, og óvissu um réttmæti forsendna líkans og líkansins sjálfs. Ef miðað er við 95% vikmörk tjónaskuldar eftir viðmiðunar reiknilíkani má ætla að við matið bætist rúm 9%. Varðandi hugsanlega óvissu um réttmæti líkans má nefna uppgjör vegna líkamstjóna, sem fer fækkandi, en æ fleiri tjónþolar nýta sér aðstoð lögmanna vegna þeirra. Kann það að hafa áhrif á stærð meðaltjóns og uppgjörshraða og þannig haft áhrif á forsendur um að uppgjörshraði verði svipaður næstu ár og verið hefur. Þá er óvissa um tjónareynslu vegna iðgjaldaskuldar.

Upplýsingar liggja fyrir frá tjónadeild félagsins með mati á hverju einstöku tjóni.

Engar meiriháttar breytingar voru gerðar á útreikningi hlutar endurtrygginga í váttryggingaskuld frá fyrra ári.

D.3 Aðrar skuldbindingar

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir eru metnar eins í Solvency II og ársreikningi, alls 730 m.kr. Neðangreind tafla sýnir skiptingu fjárhæðarinnar í ársreikningi, ásamt samanburði við árið 2019:

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	2020	2019	Mismunur
Viðskiptaskuldir	196.891	145.951	27.707
Fyrirframgreidd iðgjöld	37.016	39.326	- 91.773
Skuldir vegna endurtrygginga	32.537	21.535	- 21.320
Aðrar skammtímaskuldir og áfallin gjöld	463.743	286.973	65.166
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir samtals	730.187	493.785	- 63.965

Leiguskuldbindingar eru metnar samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastaðli IFRS 16 sem tók gildi 1. janúar 2019. Samkvæmt honum ber að eignfæra réttinn til nýtingar leigumunar og skuldfæra skuldbindinguna sem felst í leigusamningum. Samstæðan hefur gert samninga um leigu á húsnæði og er skuldbinding vegna þess metin í árslok sem 261.348 m.kr.

Í árslok 2020 gaf félagið út víkjandi lán að nafnverði 1.000 m.kr. Heildar útgáfuheimild er 2.000 m.kr. Útgáfan ber fasta 3,9% verðtryggða ársvexti með 100 pkt hækkun eftir 12 ár frá útgáfudegi og verða þá eftirleiðis 4,9% fastir verðtryggðir ársvextir. Útgáfan telst til gjaldþols félagsins, hún er gefin út til 32 ára með uppgreiðsluheimild og heimild til að fresta greiðslu vaxta. Vextir eru greiddir tvisvar á ári og höfuðstóll er til greiðslu í einu lagi í lok lánstímans.

D.4 Aðrar verðmatsaðferðir

Ekki er notast við aðrar verðmatsaðferðir en þær sem fram koma hér að ofan.

D.5 Aðrar upplýsingar

Ekki eru aðrar upplýsingar sem vert er að taka fram sem snúa að verðmatsaðferðum vegna Solvency II.

E. Eiginfjárstýring

E.1 Eigið fé – Gjaldþol

Markmið Varðar er að tryggja að nægt eigið fé sé til staðar á hverjum tíma til að standast kröfur um gjaldþol (SCR) og lágmarksgjaldþol (MCR) með hæfilegu öryggisálagi. Fylgst er með þróun gjaldþols- og lágmarks gjaldþolshlutfalls að minnsta kosti ársfjórðungslega og brugðist við stöðunni eins og þurfa þykir. Félagið hefur eiginfjár-, gjaldþols- og arðgreiðslustefnu sem er endurskoðuð árlega og samþykkt af stjórn, en þar kemur meðal annars fram áhættuvilji stjórnar. Sem hluti af eiginfjárstýringu er framkvæmt eigið áhættu- og gjaldþolsmat (ORSA) árlega með það að markmiði að áætla og greina gjaldþol félagsins, byggt á stefnu og áætlun, til næstu þriggja ára. Matið kemur að gagni við stefnumótandi ákvarðanir til framtíðar og gefur möguleika á að bregðast tímanlega við ef þurfa þykir.

Eftirfarandi tafla sýnir gjaldþol samstæðunnar til að mæta gjaldþolskröfu, flokkað eftir eiginfjárbáttum og þróun þess á árinu. Einnig má sjá skiptingu gjaldþols á móti lágmarksfjármagni MCR:

Dags.	Lýsing	Eiginfjárbáttur 1	Eiginfjárbáttur 2	Eiginfjárbáttur 3	Samtals
1. jan. 2020	Hlutfé	1.367.812	0	0	1.367.812
	Yfirverðsreikningur hlutfjár	3.122.232	0	0	3.122.232
	Nettó frestuð skatteign	0	0	0	0
	Eiginfjársjóður	2.119.473	0	0	2.119.473
Breyting á árinu	Innborgað hlutfé	0	0	0	0
	Yfirverðsreikningur hlutfjár	0	0	0	0
	Breyting á frestaðri skatteign	0	0	291.790	291.790
	Breyting á eiginfjársjóði	-304.139	0	0	-304.139
	Víkjandi skuldabréf	0	1.000.000	0	6.597.168
31. des. 2020	Lokastaða eigin fjár	6.305.378	1.000.000	291.790	7.597.168
31. des. 2020	Eigið fé (own funds):				
	Hlutfé	1.367.812	0	0	1.367.812
	Yfirverðsreikningur hlutfjár	3.122.232	0	0	3.122.232
	Nettó frestuð skatteign	0	0	291.790	291.790
	Eiginfjársjóður	1.815.334	0	0	1.815.334
	Víkjandi skuldabréf	0	1.000.000	0	1.000.000
	Heildargjaldþol til að mæta SCR	6.305.378	1.000.000	291.790	7.597.168
31. des. 2020	Gjaldþol til að mæta MCR	6.305.378	561.475	0	6.866.853

Helsta breytingin á árinu er að gefið var út víkjandi skuldabréf að fjárhæð 1.000 m.kr., en það flokkast undir eiginfjárbátt 2. Í lok árs 2020 fellur megin hluti eigin fjár Varðar undir eiginfjárbátt 1, en saman nýtast allir þættirnir að fullu á móti SCR gjaldþolskröfunni. Þannig var gjaldþol samstæðunnar 7.597 m.kr., að teknu tilliti til 800 m.kr. arðgreiðslu vegna ársins 2020. Gjaldþol til að mæta lágmarksgjaldþolskröfu (MCR) er heldur lægra eða 7.405 m.kr., en frestuð skatteign undir eiginfjárbætti 3 nýtist ekki þar.

Eigið fé samkvæmt ársreikningi er:

Eigið fé skv. ársreikningi – þús.kr.	31.12.2020	31.12.2019
Hlutfé	1.367.812	1.367.812
Yfirverðsreikningur hlutfjár	3.122.232	3.122.232
Varasjóðir	2.466.236	2.107.141
Óráðstafað eigið fé	1.687.927	1.521.459
Eigið fé samtals	8.644.207	8.118.644

Helsta breytingin milli ára er að óráðstafað eigið fé hækkar sem skýrist af góðri afkomu félagsins, auk aukins framlags í varasjóð.

Gjaldþol samkvæmt Solvency II byggir á leiðréttu eigin fé, þ.e. bókfært eigið fé að frádregnum óefnislegum eignum (viðskiptavild) og hugbúnaði, væntanlegum arðgreiðslum og að teknu tilliti til leiðréttinga vegna Solvency II reglna um mat á eigin váttryggingaskuld og reiknaðra skatta samanber eftirfarandi töflu:

Gjaldþol vs. eigið fé skv. ársreikningi – þús.kr.	31.12.2020	31.12.2019
Eigið fé samkvæmt efnahagsreikningi	8.644.207	8.118.644
Eigin váttryggingaskuld sbr. matsreglur Solvency II	-1.128.118	-819.531
Skatteign/tekjuskattur	311.760	252.282
Viðskiptavild	-205.956	-205.956
Rekstrarfjármunir - hugbúnaður	-224.725	-235.922
Víkjandi skuldabréf	1.000.000	0
Arðgreiðsla	-800.000	-500.000
Reiknað gjaldþol	7.597.168	6.609.517

Helsta breytingin milli ára er að eigin váttryggingaskuld, samkvæmt Solvency II mati, hækkar og er nú 1.128 m.kr. hærri en fram kemur í ársreikningi, en var 820 m.kr. hærri árið áður. Frestuð skatteign samkvæmt Solvency II mati hækkar, en rekstrarfjármunir lækka litillega á árinu 2020. Þá er útgáfa víkjandi skuldabréfs að fjárhæð 1.000 m.kr. ný á liðnu ári. Loks hækkar arðgreiðsla um 300 m.kr. milli ára.

E.2 Gjaldþolskrafa SCR og lágmarksgjaldþol MCR

Gjaldþolskrafa er reiknuð samkvæmt staðalreglu í samræmi við lög um váttryggingastarfsemi nr. 100/2016, en henni er ætlað að mæta reiknaðri áhættu sem félagið stendur frammi fyrir á hverjum tíma.

Gjaldþolskrafa SCR og lágmarksgjaldþol MCR í árslok 2020 og 2019 var:

Vörður samstæða þús.kr.	2020	2019	mismunur	%
SCR	5.105.102	4.579.606	525.496	11%
MCR	2.807.377	2.502.189	305.188	12%

Vörður tryggingar þús.kr.	2020	2019	mismunur	%
SCR	5.002.368	4.442.224	560.144	13%
MCR	2.199.356	1.989.776	209.580	11%

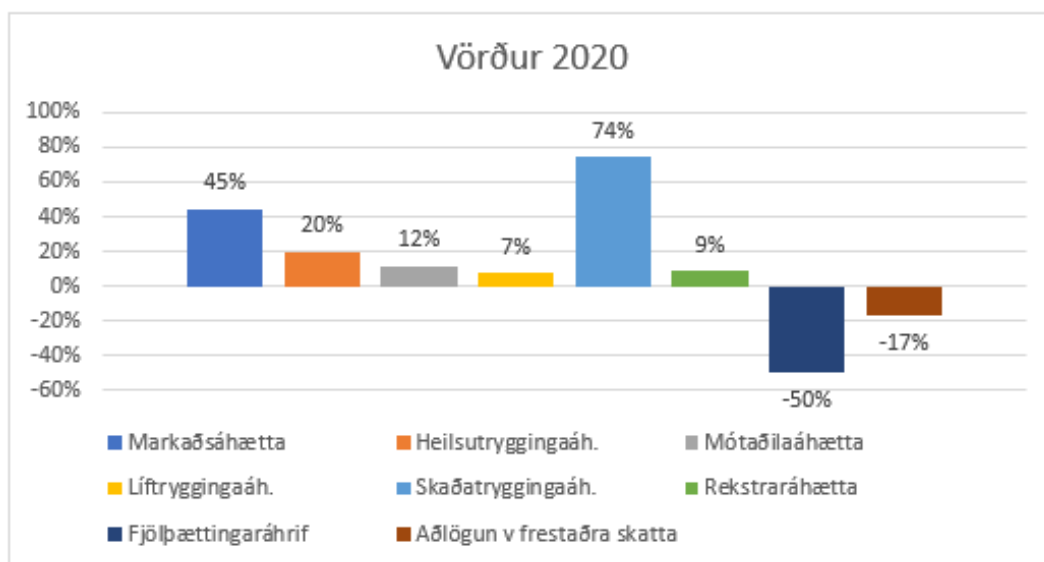
Vörður líftr. þús.kr.	2020	2019	mismunur	%
SCR	754.805	884.587	-129.782	-15%
MCR	608.021	512.413	95.608	19%

Gjaldpolskrafa samstæðunnar hækkar um 11% milli ára. Þar vegur þýngst þó nokkur hækkun fjáreigna, sem skilar sér í hærri markaðsáhættu og stækkandi stofn félagsins, bæði iðgjöld og váttryggingaskuld, sem leiðir til hækkunar váttryggingaráhættu. Lágmarksgjaldþol hækkaði um 12%, en það er samanlagt lágmarksgjaldþol undirliggjandi félaga, Varðar trygginga og Varðar líftrygginga.

Gjaldpolskrafa Varðar hækkaði um 13% milli ára. Fjáreignir hækkuðu um 22% sem leiðir til hækkunar á útreikningi markaðskröfu. Iðgjöld hækkuðu um 5% og váttryggingaskuld skv. Solvency II mati um 11%. Þessar hækkunir skila sér í hærri kröfu til að mæta váttryggingaráhættu. Lágmarksgjaldþol hækkaði heldur minna eða um 11%, en það tekur mið af stofni félagsins.

Gjaldpolskrafa Varðar líftrygginga lækkaði um 15%. Breytingar voru gerðar á eignasafni félagsins á árinu. Áhættumeiri verðbréf voru seld í skiptum fyrir áhættuminni sem skilar sér í mun lægri markaðsáhættu. Iðgjöld og váttryggingaskuld hækkuðu lítillega, sem leiðir til hlutfallslegrar hækkunar váttryggingaráhættu milli ára.. Lágmarksgjaldþol (Absolute floor skv. EIOPA) hækkar um 19% sem rekja má til gengisbreytinga milli ára.

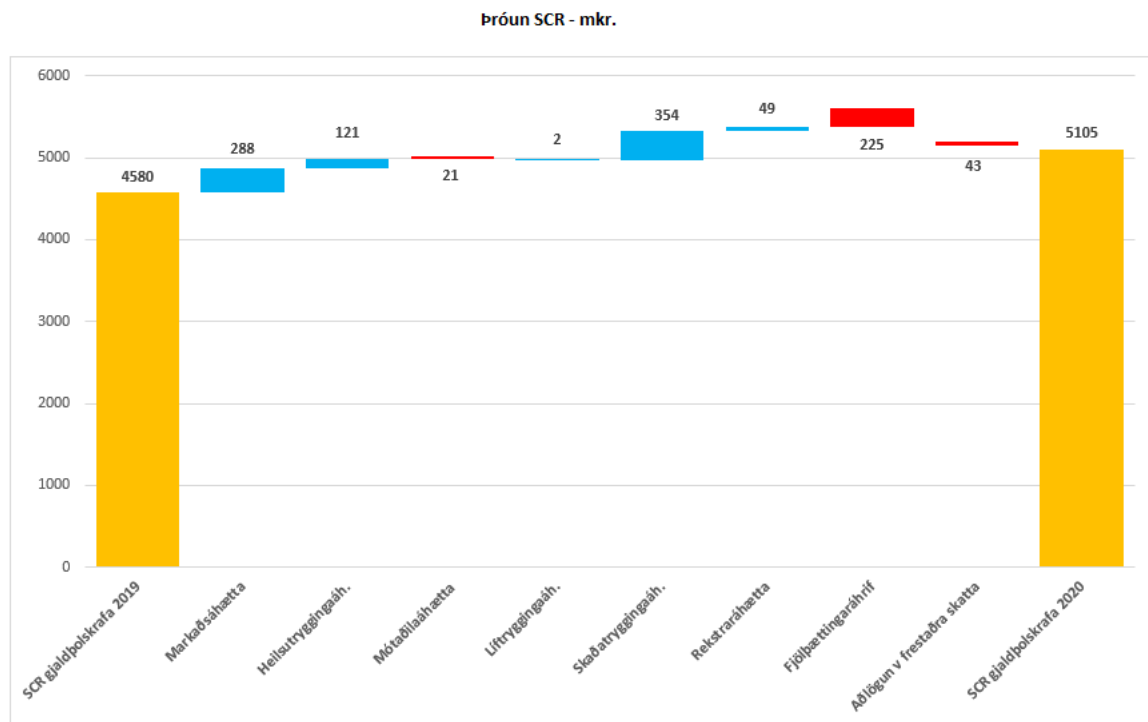
Samsetning gjaldpolskröfu samstæðunnar 2020 er eftirfarandi:



Niðurbrot gjaldþolskröfu samstæðunnar í árslok 2020 og 2019:

Gjaldþolskrafa (SCR) samstæðu - þús.kr.	2020	%	2019	%
Markaðsáhætta	2.277.476	45%	1.988.545	43%
Heilsutryggingaáhætta	1.006.726	20%	886.438	19%
Mótaðilaáhætta	601.621	12%	622.540	14%
Líftryggingaáhætta	381.212	7%	379.117	8%
Skaðatryggingaáhætta	3.783.837	74%	3.429.702	75%
Fjölpættingaráhrif	-2.529.523	-50%	-2.304.477	-50%
Grunngjaldþolskrafa samtals	5.521.350	108%	5.001.865	109%
Rekstraráhætta	443.752	9%	394.741	9%
Aðlögun vegna frestaðra skatta	-860.000	-17%	-817.000	-18%
Samtals gjaldþolskrafa	5.105.102	100%	4.579.606	100%

Hér að neðan má sjá hvernig gjaldþolskrafa samstæðunnar hefur þróast frá árinu 2019 til 2020:



Hlutfall einstakra áhætta af heildar gjaldþolskröfunni er mjög svipað milli ára. Helstu breytingarnar eru á markaðsáhattunni og mótaðilaáhattunni. Markaðsáhattan eykst hlutfallslega um 2% stig sem að stafar fyrst og fremst af stærra eignasafni. Minna handbært fé og lausafjár sjóðir skilar sér síðan í 2% stiga lægri mótaðilaáhattu.

E.3 Notkun á „duration-based equity risk sub-module“ við útreikning gjaldpolskröfu

Ekki er notast við þessa aðferð við útreikning á gjaldpolskröfu (SCR) Varðar.

E.4 Mismunur á staðalformúlu (Standard formula) og eigin líkana (internal model)

Ekki er notast við annað líkan en staðalformúlu við útreikning á gjaldpolskröfu Varðar.

E.5 Vanefndir á lágmarksgjaldpoli (MCR) og gjaldpolskröfu (SCR)

Ekki voru neinar vanefndir á lágmarksgjaldpoli eða gjaldpolskröfu Varðar.

E.6 Aðrar upplýsingar

Ekki er um að ræða aðrar upplýsingar.

Niðurlag

Hér að framan hefur verið fjallað um gjaldþol og fjárhagslega stöðu Varðar vegna rekstrarársins 2020. Fjallað hefur verið um starfsemi og afkomu félagsins, stjórnkerfi þess, áhættusnið og helstu áhættur, verðmat samkvæmt Solvency II og eiginfjárstýringu. Sagt hefur verið frá öllum helstu breytingum sem gerðar voru á árinu, meðal annars á stjórnskipulagi og efnahag. Til frekari skýringa er vísað í viðauka við skýrsluna sem ætlað er að gefa enn gleggri mynd af fjárhagsstöðu félagsins. Þær upplýsingar eru sóttar í Solvency II skýrslu sem skilað er til Fjármálaeftirlitsins samhliða birtingu þessarar skýrslu.

Að mati stjórnenda og stjórnar félagsins er Vörður sterkt og öflugt félag. Þær jákvæðu breytingar sem átt hafa sér stað með öflugum eiganda eru til þess fallnar að styrkja stöðu þess enn frekar á markaði og er framtíð þess því björt.



Vörður tryggingar • Borgartúni 25 • 105 Reykjavík • www.vordur.is